

”Herrar i sitt eget hus”

En diskuranalytisk analys av *SD-Kuriren* inför EU-valet 2014

Alexander Höwitz

Avdelningen för mänskliga rättigheter

Historiska institutionen

Kurskod: MRSK30

Termin: VT 2014

Handledare: Lena Halldenius & Cristopher Collstedt

Omfång: Antal ord (15 431)

Abstract

The purpose of this thesis is to critically examine the anti-EU party the Swedish democrats own political medium *SD-Kuriren* and its articles regarding the European Parliament elections of 2014. The study aims to analyse how the use of language in *SD-Kurirens* articles forms the basis for how nationalist and populist discourses are shaped and expressed. The theoretical framework applied in this thesis is Benedict Anderson's theories about "the imagined community" and John C Breuilys theories of nationalism as a political claim to power together with Jens Rydgrens theories of radical right-wing populism. The method chosen to answer how nationalist and populist discourses are expressed in *SD-Kuriren* is Norman Fairclough's Critical Discourse Analysis, a method which examines the relationship between text, discourse practice in which text is produced and consumed within and the social practice.

The study reveals how nationalist and populist discourses in *SD-Kuriren* mainly express itself through an imagined perception of the "ordinary and reasonable people". The linguistic representation of the people permeates the entire EU-criticism in *SD-Kuriren* and forms the basis for how nationalist discourse primarily expresses itself as a nationalist and political claim to power.

Keywords: *Sweden Democrats, nationalism, right-wing populism, Critical Discourse Analysis, European Union*

Syftet med denna uppsats är att kritiskt granska det EU-kritiska partiet Sverigedemokraternas partiorgan *SD-Kuriren* och dess artiklar om EU-valet 2014. Studiens vidare syfte är att analysera hur språkbruket i *SD-Kurirens* artiklar ligger till grund för hur nationalistiska och populistiska diskurser formas och uttrycker sig. Det teoretiska ramverket som tillämpas i undersökningen är Benedict Andersons teorier om den "föreställda gemenskapen" och John C Breuilys teorier om nationalism som ett politiskt maktanspråk samt Jens Rydgrens teorier om radikalhögerpopulism. Metoden som har valts för att besvara undersökningens syfte är Norman Faircloughs kritiska diskursanalys som undersöker relationen mellan text, den diskursiva praktiken som texten är producerad och konsumerad inom och den vidare sociala praktiken.

Studien synliggör hur nationalistiska och populistiska diskurser främst uttrycker sig genom en föreställd bild av det "det vanliga och förnuftiga folket". Den språkliga fram-

ställningen av folket genomsyrar hela *SD-Kurirens* EU-kritik och utgör grunden för hur nationalistisk diskurs främst uttrycker sig som ett nationellt och politiskt maktanspråk.

Nyckelord: *Sverigedemokraterna, högerpopulism, nationalism, kritisk diskursanalys, Europeiska Unionen*

Innehåll

1	Inledning	4
1.1.1	Syfte och frågeställningar	5
1.1.2	Primär- och sekundärmaterial	5
1.1.3	Genrebegreppet	6
1.1.4	Disposition	8
2	Sverigedemokraterna – från BSS till Europaparlamentariker	9
2.1.1	Den Sverigedemokratiska självbilden	10
2.1.2	Den västeuropeiska radikala högerns framgång	12
2.1.3	Europaparlamentet och partigrupperingar	13
3	Metod och teori.....	15
3.1.1	Kritisk diskursanalys	15
3.1.2	Faircloughs tredimensionella modell.....	16
3.1.3	Diskursiv praktik	16
3.1.4	Textanalys.....	17
3.1.5	Social praktik.....	18
3.1.6	Teoretiskt ramverk.....	19
3.1.7	Begreppet nationalism	19
3.1.8	Den föreställda gemenskapen	22
3.1.9	Nationalism som politisk doktrin	23
3.1.10	Populism	25
3.1.11	Radikal Höger Populism.....	26
4	Analys.....	29
4.1.1	Undersökningens praktiska utförande	29
4.1.2	Diskursen om politisk suveränitet	30
4.1.3	Diskursen om förändring	33
4.1.4	Diskursen om folket	35
4.1.5	Diskursen om legitimitet	38
4.1.6	Diskursen om politisk konvergens	39
4.1.7	Diskursen om den fria rörligheten	41
4.1.8	Diskursen om trygghet	45
5	Diskussion och avslutning	49
5.1.1	Nationalism som föreställd gemenskap.....	49
5.1.2	Nationalism som politisk doktrin	50
5.1.3	Radikal Höger Populism.....	52
5.1.4	Avslutande reflektioner och slutsats.....	53
4.	Källförteckning.....	56

1 Inledning

Den 25 maj 2014 gick EU:s medlemsstater till omröstning för att bestämma vilka partier som skulle komma att fylla Europaparlamentets platser de kommande fem åren. Av de 20 mandat som svenska partier har att disponera så vann Sverigedemokraterna två platser i parlamentet med ett preliminärt väljarstöd på 9,7 % (140526)¹

Sverigedemokraternas valframgång är dessutom bara en del av en större kontext av framgångar för EU-kritiska och högerpopulistiska partier i EU-valet 2014. Alla rösterna är vid skrivande tillfälle inte räknade men i Frankrike pekar allt på att Nationella Fronten blir största parti, precis som Dansk Folkeparti i Danmark och United Kingdom Independence Party i Storbritannien. (140526)²

Vad utgången av EU-valet 2014 visar är att högerpopulistiska och främlingsfientliga partier fortsätter att etablera sig i den europeiska politiken. Genom att framföra en EU-kritisk politik som bottnar i nationalistisk och högerpopulistisk retorik fortsätter dessa partier att attrahera nya väljare. I blickfånget för denna uppsats är det svenska bidraget till Europas högervåg, Sverigedemokraterna. Mer specifikt kommer denna undersökning att granska hur språket ligger till grund för hur SD konstruerar sin egen sociala och politiska verklighet i förhållande till EU.

Materialet som undersöks i denna uppsats är hämtat från SD:s eget partiorgan SD-Kuriren som har valts ut på grund av att dess närhet till partiet och dess medlemmar. Studien, som vidare utgår ifrån teorier om nationalism och populism, koncentrerar sig på specifika politiska sakområden som ligger till grund för SD-Kurirens artiklar och hur dessa bidrar till den diskursiva utformningen.

¹ Valmyndigheten, <http://www.val.se/val/ep2014/valnatt/E/rike/index.html>, [hämtad 2014-05-26]

² European elections 2014: EU citizen vote against immigrants, austerity and establishment”, *The Telegraph*, 2014-05-25
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/eu/10855876/European-elections-2014-EU-citizens-vote-against-immigrants-austerity-and-establishment.html/>, [hämtad 2014-05-26]

1.1.1 Syfte och frågeställningar

Denna studie ämnar att kritiskt granska Sverigedemokraternas eget partiorgan SD-Kuriren och dess bevakning av EU-valet den 25 maj 2014. Uppsatsens syfte är att genomföra en diskursstudie över hur SD-Kurirens artiklar formar nationalistiska och populistiska diskurser och hur dessa uttrycker sig. Fokus för uppsatsen är Norman Faircloughs kritiska diskursanalys samt Benedict Anderson och John C. Breuillys teorier om nationalism samt Jens Rydgrens teorier om radikalhögerpopulism vilka bidrar till att synliggöra hur nationalistisk och populistisk diskurs konstruerar en föreställning om folket, Sverige och EU.

Frågeställning

- Hur uttrycker sig de populistiska och nationalistiska diskurserna i SD-Kurirens artiklar angående EU-valet?

1.1.2 Primär- och sekundärmaterial

Materialet som ligger till grund för undersökningen är hämtat ifrån Sverigedemokraternas officiella medlemstidning SD-Kuriren. SD-Kurirens texter består av ledare, partinyheter, insändare och andra artiklar som berör Sverigedemokraternas politik och riktar sig till partiets egna medlemmar. Tidningen hette tidigare Sverige-kuriren men bytte vid nr.14 namn till SD-Kuriren för att påvisa att tidningen är partibunden.³ SD-Kuriren utkommer med sex nummer varje år, vilket gör att materialet för min undersökning till största del har hämtats från tidningens hemsida⁴ där artiklar publiceras mer regelbundet och således ger ett mer dynamiskt och realtidsanpassat material.

Det inhämtade materialet är avgränsat till det som publicerats i SD-Kuriren och de artiklar som publicerats på SD-Kurirens hemsida under rubriken SD i media, vilket är en

³ *Sverigedemokraterna 25 år - jubileumsskrift*, 2014-02-25, <https://sdkuriren.se/sverigedemokraterna-25-ar-jubileumsskrift>, [hämtad 2014-04-22]

⁴ www.sdkuriren.se

plattform där tidningen samlar upp debattartiklar skrivna av partiets representanter som använts utanför SD-Kurirens mediala domän. Materialet är vidare avgränsat till de publikationer i form av ledare, artiklar och krönikor som berör EU-valet.

Sekundärmaterialet består av forskning som dels behandlar de metodologiska och teoretiska ramverken angående kritisk diskursanalys, nationalism och populism, vilket kommer diskuteras mer ingående i kapitel 3. Resterande del av sekundärmaterialet är framplökat för att kunna kontextualisera och maximera diskursanalysen av textmaterialet. Forskning och fakta som presenteras och diskuteras behandlar både populistiska och nationalistiska partier i en europeisk kontext, Europaparlamentet samt SD:s historia och relevant forskning om partiet.

1.1.3 Genrebegreppet

Primärmaterialet som analyseras i denna uppsats är hämtat från Sverigedemokraternas eget partiorgan. Allt material finns tillgängligt på tidningen hemsida www.sdkuriren.se vilket innebär att allt material finns disponibelt för granskning. De utvalda texterna som analyseras redovisas i självständiga blockcitater eller explicita citeringar för att förstärka analysens transparens.

För att kontextualisera det material som ligger till grund för denna studies undersökning kommer detta avsnitt att diskutera Norman Faircloughs teoretiska begrepp *genre*.

Mer specifikt menar Fairclough att *genren* är till för att kunna söka vilken kontext som texter och dess språkbruk grundar sig i ”A genre implies not only a particular text type, but also particular processes of producing, distributing and consuming texts.”⁵ Således definierar genren inte bara vilken karaktär och utformning som texten har, genren söker svar på vilken social kontext som texten är producerad i och till vilka mottagare den riktar sig till.

Fairclough särskiljer, om än förenklat, diskursbegreppet från genrebegreppet för att exemplifiera: “(...) discourses, ways of signifying areas of experience from a particular

⁵ Fairclough, Norman, *Discourse and social change*, Cambridge & Oxford: Polity Press, 1992 s. 126

perspective (...) and genres, uses of language associated with particular socially ratified activity types such as a job interview or scientific papers⁶”

Jag betraktar i denna uppsats genren som SD-Kurirens artiklar är producerade inom utifrån en politisk och social kontext. Genrens kontext måste tas i beaktningen om textanalysen ska kunna besvara varför diskurser utformas. Den politiska och sociala utgångspunkten formar alltså utformningen av diskurserna som i denna uppsats kommer att studeras. Genren, som till viss del kan liknas vid vad Fairclough benämner som *intertextualitet* (vilket diskuteras mer ingående i kapitel 3.1.3), ger sammanhang till textens mönster och stil. Textgenren bygger vidare på tidigare texter som producerats inom området, den är kapabel till att både reproduceras och omstrukturera tidigare textmönster och den skapar även grund för framtida texter inom samma sociala kontext⁷.

Fördelarna med att granska detta material från SD-Kuriren är att det som partiorgan ger en bra inblick i ett material som representerar den Sverigedemokratiska politiken och är skrivet inom en Sverigedemokratisk kontext, till avsändare såväl som mottagare. De publicerade artiklarna ger även textproducenterna större utrymme att själva få komma till uttryck och formulera hur man tolkar partiets politik. Materialet blir således en lämplig grund för att granska och analysera hur den diskursiva utformningen av nationalism och populism tar sig uttryck utifrån den Sverigedemokratiska politiken inför EU-valet 2014.

En brist som har uppenbarats sig i studiens genomförande är att materialet som studeras i denna uppsats är avgränsat till artiklar som behandlar EU-valet 2014. Detta innebär att en redogörelse och analys av texternas relation och grund i tidigare texter uteblir. Förändringar utifrån tidigare diskurser kommer därför inte att studeras då det utvalda materialet inte ger tillräcklig insyn hur textgenrens mönster och stil reproduceras eller omstruktureras. Min avsikt är dock att ge en grundlig förklaring över SD:s historia och politik och att sätta detta i kontrast mot en europeisk kontext för att ge en överskådlig bild över det sociala och politiska sammanhang som SD-Kurirens artiklar grundar sig.

⁶ Fairclough, 1995, s. 132

⁷ Fairclough, 1995, s. 15

1.1.4 Disposition

I kapitel 2 redogörs SD:s historia och forskning kring partiets politiska självbild. Kapitlet syftar vidare till att ge en överblick över några av de partier som SD som i många fall delar SD:s politiska agenda och kan tänkas bli framtida samarbetspartier i Europa.

I kapitel 3 redogör och förklarar jag Norman Faircloughs kritiska diskursanalys. Vidare diskuteras det komplexa begreppet nationalism vilket sedermera mynnar ut i denna studies teoretiska ramverk. Denna uppsats teoretiska perspektiv utgår ifrån Benedict Andersons och John C. Breuillys teorier om nationalism. Kapitlet introduceras även ett teoretiskt ramverk som behandlar populism-begreppet. Den teoretiska grunden bygger på sociologen Jens Rydgrens teorier om högerpopulism.

I kapitel 4 utförs undersökningen med hjälp av den kritiska diskursanalysen.

I kapitel 5 sammanfattas analysens resultat. Resultaten diskuteras vidare utifrån det teoretiska ramverket för att kunna besvara frågeställningen om hur diskurserna uttrycker sig.

2 Sverigedemokraterna – från BSS till Europaparlamentariker

2010 var ett historiskt år för SD. Partiet valdes in i den svenska riksdagen med 5,7 % av rösterna och erhöll därmed 20 mandat i riksdagen. Utöver det tog partiet 70 mandat i 15 landsting och 612 mandat i 246 olika kommuner⁸ SD har på de senaste åren gått från att vara en politisk outsider till att idag inneha en vågmästarroll i riksdagen.

Partiet har sina rötter i antiinvandringskampanjen Bevara Sverige Svenskt (BSS) som bildades i slutet av 1970-talet av en grupp män med bakgrund hos flera nazistiska och fascistiska sekter.⁹ BSS slogs sedan ihop med Framstegspartiet och blev Sverigepartiet år 1986. Det sistnämnda kom slutligen, år 1988, att bli det nya partiet Sverigedemokraterna.¹⁰ Partiets första partiledare, Anders Klarström, som tidigare varit aktiv i det nazistiska Nordiska Rikspartiet styrde SD fram till år 1995 då den före detta centerpartisten Mikael Jansson tog över Klarströms post. Jansson som inte hade några tidigare kopplingar till nazistorganisationer var den som fick SD att ändra kurs mot vad partiet har utvecklats till idag. Janssons arbete riktade fokus på att forma politiken kring att bevara det ”genuint svenska” och den svenska nationen. Hans vision var att skapa ”ett seriöst demokratiskt riksdagsparti” vilket innebar att SD blev tvingade till att tona ner de främlingsfientliga och extrema åsikterna.¹¹ Sverigedemokraternas valframgångar uteblev dock, 1998 år valrörelse som till viss del stöddes ekonomiskt av franska Nationella Fronten¹² erhöll partiet cirka 20 000 röster genom vilka man lyckades ta åtta kommu-

⁸ Valmyndigheten, 23 september 2010, <http://www.val.se/val/val2010/slutresultat/R/rike/index.html> [hämtad 2014-05-03]

⁹ Lodenius, Anna-Lena, & Wingborg Mats, *Krutdurk Europa: Europa: arbetarrörelsen och högerpopulismen*, Bilda förlag i samarbete med ABF, Stockholm, 2011

¹⁰ Rydgren, 2005, s. 118

¹¹ Populism och främlingsmisstro – Sverige i Europa, Integrationsverket, 2006, s. 74

¹² Hellström, Anders, *Varför vi älskar att hata Sverigedemokraterna* i Det vita fältet II. Samtida forskning om högerextremism, specialnummer av Arkiv. Tidskrift för samhällsanalys, nr 2, 2013, s.77

nala mandat. I valet 2002 lyckades SD få 1,4 % av rösterna i riksdagsvalet och upp emot 40 kommunala mandat.¹³

År 2005 blev Jimmie Åkesson partiledare för SD och det går inte att beskriva partiets framgångar under de senaste åren utan att beakta Åkessons arbete i partiet. I valet 2006, året efter Åkesson tog över rollen som partiledare gick SD fram och blev det största partiet utanför riksdagen med 2,9 % av rösterna och mandat 144 kommuner¹⁴. År 2010 kom som tidigare nämnt att bli det år då SD för första gången tog sig in i riksdagen.

I EU-valen har partietsvalframgångar lyst med sin frånvaro men förtroendet för SD har ökat inför varje val. 1999 erhöll partiet, 0,83 % av rösterna följt av valet 2004 (1,13 %) och 2009 (3,27 %).¹⁵ Valåret 2014 visade sig dock vara ännu ett historiskt år. SD:s väljarstöd ökade kraftigt vilket nu innebär att man de kommande fem åren finns representerade i Europaparlamentet.

2.1.1 Den Sverigedemokratiska självbilden

Statsvetaren Anders Hellström har i sin avhandling *Vi är de goda* undersökt SD:s roll och position i svensk politik. Genom att placera den offentliga debatten om och ifrån Sverigedemokraterna i en empirisk och teoretisk kontext har han kommit fram till partiet vill utmärka sig som ett parti för ”vanliga svenskar” eller ”verklighetens folk” genom att engagera sig i frågor som rör vanliga människors erfarenheter.¹⁶ SD profilerar sig själva som ”folkets vänner” och ”demokratins martyrer”. Partiets intåg i riksdagen och i sin tur dess önskan om ett homogent svenskt samhälle konstaterar Hellström, har skapat oreda med den etablerade svenska nationella självbilden som ”moraliskt god”¹⁷ Av intresse för denna studie är att lyfta fram Hellströms forskning om den Sverigedemokratiska självbilden, vilket jag anser ger en inblick i vilken grund de Sverigedemokratiska diskurserna utgår och formas utifrån.

¹³ Hellström, 2013, s. 75

¹⁴ Hellström, Anders, *Vi är de goda: den offentliga debatten om Sverigedemokraterna och deras politik*, Tankekraft, Hägersten, 2010, s. 77

¹⁵ <http://sverigedemokraterna.se/vart-parti/val/>, [hämtad 2014-05-04]

¹⁶ Hellström, 2010, s. 77

¹⁷ Hellström, 2010, s. 168

SD menar enligt Hellström att man under inledningsperioden av riksdagsinträdet förbises och marginaliserades av de etablerade partierna vilket följaktligen har lett till att partiet har gjort anspråk på bilden av att vara det ”demokratiska offret”.¹⁸ Vidare ser man sig själva som ”sanningssägare” med en kritisk hållning mot exempelvis mångkultur och överstatlighet vilket Hellström konstaterar bottnar i att SD betraktar sig själva som ”de sanna demokraterna”¹⁹

SD:s självbild och retorik utåt framställer även partiet som det mest trovärdiga demokratiska alternativet i svensk politik. Man vill införa en bättre demokratisk ordning med folkligt inflytande över de politiska besluten som fattas. Partiet värnar också enligt Hellström, mer än andra partier om de demokratiska fri- och rättigheterna genom att understryka att den representativa demokratins grundläggande normer och regler ska gälla alla.²⁰

Vidare har man även axlat Socialdemokraternas traditionella ideologiska arv och tagit på sig rollen som det svenska ”folkhemmets försvarare”. Idén om folkhemmet är för SD kopplat till det svenska välfärdssystemet vilket vilar på traditionella kristna värderingar och tanken om ett mer kulturellt homogent och solidariskt Sverige. Den självtitulerade rollen som ”folkhemmets försvarare” har man övertagit då man hävdar att Socialdemokraterna har misskött regeringspolitiken under decennier genom att föra en oansvarig invandringspolitik och därmed misslyckats med att upprätthålla idén om folkhemmet.²¹

Detta avsnitt har inte för avsikt att täcka hela den Sverigedemokratiska självbilden men det exemplifierar hur SD positionerar sig själva i politiken och ifrån vilken grund som partiet etablerar och formar sin politiska retorik, vilket är viktigt att beakta i denna studie vars syfte är att undersöka hur diskurser utformas och uttrycker sig inför EU-valet 2014.

¹⁸ Hellström, 2010, s. 125-126

¹⁹ Hellström, 2010, s. 126

²⁰ Ibid.

²¹ Hellström, 2010, s. 115

2.1.2 Den västeuropeiska radikala högerens framgång

Sedan 1980-talet har en ny partifamilj bildats i Västeuropa. Högerpopulistiska partier som franska Front National, belgiska Vlaams Blok, italienska Lega Nord, Österrikes Frihetsparti(FPÖ) och Danska Folkpartiet har funnits representerade i nationella parlament och även varit del av regeringsbildningar (FPÖ 2000, Lega Nord 1994, 2001).²² Radikalthögern som Rydgren kallar partierna (vilket diskuteras mer ingående i avsnitt 3) har sedan 1980-talet varit en politisk kraft att räkna med i Europa och idag är många av partierna så pass etablerade att de utgör politiska krafter som bidrar till att prägla politiska beslutsfattande i en rad olika länder, exempelvis angående frågor om migrations- och integrationspolitik.²³

I det senaste EU-valet år 2009 blev Lega Nord och brittiska UKIP de mest framgångsrika högerpopulistiska partierna, med 9 respektive 13 mandat vann de nästan hälften av de högerpopulistiska och högerextrema partiernas platser i parlamentet.²⁴ Statsvetaren Andreas Heinö Johansson förutspådde i mars 2014 att UKIP skulle komma att fortsätta att växa men att den stora vinnaren inför 2014 års val skulle bli franska Front National. Partiet har redan kommit överrens Österrikiska FPÖ, belgiska VB och nederländska PVV att ingå i ett samarbete.²⁵ Det visade sig också att Heinö Johansson hade rätt, det prelimära valresultatet visar att både Front National och UKIP blev de största partierna i Frankrike respektive Storbritannien.(140525)²⁶

Det bör dock betonas att partierna skiljer sig nämnvärt i många frågor men gemensamt för en majoritet av dessa partier är att de söker väljare i ett nationalistiskt inriktat EU-motstånd mot globalisering och en negativ syn på invandring²⁷

En intressant ingång till denna studie finner vi i boken *Arbetslöshet, migrationspolitik och nationalism: hot mot EU:s sammanhållning* där sociologen Jens Rydgren pre-

²² Rydgren, Jens i Bakardjieva, Engelbrekt, Antonina, Oxelheim, Lars & Persson, Thomas, *Arbetslöshet, migrationspolitik och nationalism: hot mot EU:s sammanhållning?*, Santéus, Stockholm, 2012, s. 232

²³ Ibid. s. 231

²⁴ Heinö Johansson, Andreas, *Vinner populisterna Europaparlamentsvalet?* Timbro, 2014, s. 18

²⁵ Ibid.

²⁶ “European elections 2014: EU citizen vote against immigrants, austerity and establishment”, *The Telegraph*, 2014-05-25

<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/eu/10855876/European-elections-2014-EU-citizens-vote-against-immigrants-austerity-and-establishment.htm> [hämtad 2014-05-26]

²⁷ Rydgren, Jens i Bakardjieva, Engelbrekt, Antonina, Oxelheim, Lars & Persson, Thomas, *Arbetslöshet, migrationspolitik och nationalism: hot mot EU:s sammanhållning?*, Santéus, Stockholm, 2012, s. 231-233

senterar en rad olika teser om varför den radikala högern fortsätter att växa.²⁸ Av intresse för denna uppsats är tesen om globaliseringens påverkan på den nationella identiteten. Tesen utgår ifrån att människors upplevda avsaknad av nationell kollektiv identitet har lett till att man vänder sig till nationalistiska ideologier för identifikation. EU:s utvidgning har möjliggjort ett klimat för EU-kritiska partier på både högerkanten och vänsterkanten. Argumentet som de radikala högerpopulisterna använder, är enligt Rydgren, att det överstatliga EU underminerar den nationella suveräniteten och har blivit ett byråkratiskt, elitistiskt och multinationellt projekt.²⁹

Den europeiska högerpopulismen går stadigt framåt och finns till dags dato väl representerade i nationella parlament runt om i Europa och i Europaparlamentet.

2.1.3 Europaparlamentet och partigrupperingar

Europaparlamentet tillsammans med det Europeiska rådet har sedan 2009 då Lissabonfördraget antogs, stort inflytande på EU:s lagstiftning och ekonomiska budget. Lissabonfördraget och EU:s utökade makt är enligt Heinö Johansson grunden för ett minskande förtroende för EU och ännu en förklaringsvariabel till EU-kritiska partiers framväxt.³⁰

Parlamentarikerna som verkar inom parlamentet är placerade efter partitillhörighet och inte nationalitet. Chansen att kunna påverka den politiska diskursen och beslutsfattande processer blir större eftersom partier med likartad ideologisk hemvist ingår i partigrupperingar utifrån vilka parlamentarikerna röstar och driver sin politik. Exempel på högerinriktade och nationalistiska partigrupperingar som erhåller mandat i Europaparlamentet idag är: *Frihet och demokrati i Europa* (EFD) som består av italienska Lega Nord och brittiska United Kingdom Independence Party (UKIP). Till denna gruppering har även Danska Folkpartiet, Sannfinländarna, slovakiska nationalistpartiet SNS, litauiska Ordning och Rättvisa (TT) samt de grekiska nationalisterna LAOS, anslutit sig. En gemensam hjärtefråga för dessa partier är att de tillsammans företräder en euroskeptisk syn och betonar de enskilda staternas rätt till suveränitet.³¹

²⁸ Se vidare Bakardjieva, Engelbrekt, Antonina, Oxelheim, Lars & Persson, Thomas, *Arbetslöshet, migrationspolitik och nationalism: hot mot EU:s sammanhållning?*, Santéreus, Stockholm, 2012

²⁹ Ibid. s. 245

³⁰ Heinö Johansson, 2014, s. 4

³¹ Heinö Johansson, Andreas, *Vinner populisterna Europaparlamentsvalet?*, Timbro, 2014, s. 13

Nu när SD har tagit sig in i Europaparlamentet kommer man med stor sannolikhet att välja att ingå i en partigrupp med liknande ideologisk hemvist. Som Jimmie Åkesson själv konstaterar i en uppmärksammad intervju med Dagens Industri (140311) ”... vill man ha inflytande i Europaparlamentet måste man tillhöra en grupp”³² Dagens Industri hävdar vidare i samma artikel att SD kan tänka sig att ingå i ett samarbete med det franska främlingsfientliga partiet Front National, vilket Jimmie Åkesson i det egna partioorganet SD-Kuriren hävdar är falskt.

Jag har i mängder av intervjuer, även denna, gjort klart att Sverigedemokraterna inte tagit något beslut om gruppstillhörighet inom arbetet i Europaparlamentet efter valet. Detta ställningstagande har på intet sätt förändrats. Vi fortsätter att föra samtal med olika partier i Europa men på grund av att det idag är oklart vilka alternativ partiet kommer att ha är det idag omöjligt att ta ställning³³

SD var alltså tydliga och öppna med att man skulle ta ställning till en eventuell parti-gruppering först efter valet. Att valet skulle komma att falla på två partier med en likartad ideologisk hemvist baserad på nationalistisk och EU-kritisk politik var därför inte särskilt anmärkningsvärt. Som Jimmie Åkesson själv uttalat sig: ”Vi är i grunden ett nationalistiskt parti och det är utgångspunkten för vårt motstånd mot den här överstatliga unionen. Vi tycker att alla folk har rätt att vara herrar i sitt eget hus.”³⁴

Dagen efter valet gav Jimmie Åkesson besked om vilka SD kan tänka sig att samarbeta med. Valet föll på Danska Folkeparti och brittiska UKIP och om dessa partier inte vill ingå i ett samarbete menar Åkesson att SD sannolikt kommer bli grupplösa.³⁵

³² Öjemar Fredrik, Nordenskiöld, Tomas, ”Söker extremt samarbete i EU”, *Dagens Industri*, 2014-03-10, <http://www.di.se/artiklar/2014/3/10/soker-extremt-samarbete-i-eu/>, [hämtad 2014-05-07]

³³ Bieler, Paula, ”Angående samarbetet i EU”, *SD-Kuriren*, 2014-03-10, <https://sdkuriren.se/angaende-samarbete-i-eu/>, [hämtad 2014-05-07]

³⁴ Öjemar Fredrik, Nordenskiöld, Tomas, ”Söker extremt samarbete i EU”, *Dagens Industri*, 2014-03-10, <http://www.di.se/artiklar/2014/3/10/soker-extremt-samarbete-i-eu/>, [hämtad 2014-05-07]

³⁵ Redaktionen, ”Vill samarbeta med Dansk Folkeparti och UKIP”, *SD-Kuriren*, 2014-05-26 <http://sdkuriren.se/vill-samarbeta-med-dansk-folkeparti-och-ukip/> [hämtad 2014-05-27]

3 Metod och teori

Kapitlet introducerar och förklarar uppsatsen metodologiska grund och de teoretiska perspektiv som kommer att användas i undersökningen.

3.1.1 Kritisk diskursanalys

Metoden som används i undersökningen av SD-Kurirens artiklar är den kritiska diskursanalysen utifrån den engelska lingvisten Norman Faircloughs tredimensionella modell. Fokus för undersökningen är att granska språkbrukets påverkan på den diskursiva utformningen. Språkbrukets roll är av vikt att förstå om man ska undersöka hur diskurser uttrycker sig. Bergström och Boréus ger sin bild över hur språket formar en subjektiv världsbild: ”Språket återger inte verkligheten direkt och på ett enkelt sätt utan bidrar snarare till att forma den.”³⁶

Språkets betydelse för diskursiv utformning motiverar således valet av metod då den kritiska diskursanalysen används för att synliggöra hur språket används av individer inom ett visst socialt sammanhang. För att förstå hur diskurser uttrycker sig genom språket krävs det dock att vi förstår vad en diskurs är.

Jørgensen och Phillips definierar diskursen utifrån språkets koppling till sociala rum, hur vi förstår vår omgivning. ”En diskurs är ett bestämt sätt att tala om och förstå världen (eller ett utsnitt av världen).”³⁷

Fairclough definierar på liknande sätt diskurs och diskursanalys. Fokus ligger på hur användningen av språket formas av vår miljö. ”My view is that ‘discourse’ is use of language seen as a form of social practice, and discourse analysis is analysis of how texts work within sociocultural practice”³⁸.

³⁶ Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.), *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, 2., [omarb.] uppl., Studentlitteratur, Lund, 2005, s. 305

³⁷ Winther Jørgensen, Marianne & Phillips, Louise, *Diskursanalys som teori och metod*. Lund, Studentlitteratur, 2000, s. 7

³⁸ Fairclough, Norman, *Critical discourse analysis: the critical study of language*, Longman, London, 1995, s. 7

Diskursen är alltså, i förenklad mening, ett sätt att förstå hur språket produceras och används inom en given social praktik. Diskursen är dock inte bara en produkt av den sociala praktiken, den är också med och skapar den. En kommunikativ händelse uppstår inte från intet, den är konstituerad av den sociala omgivningen samtidigt som den även konstituerar den sociala praktiken.³⁹

3.1.2 Faircloughs tredimensionella modell

Kritisk diskursanalys enligt Faircloughs trestegsmodell är en textanalytisk metod som betraktar språket som en kommunikativ händelse bestående av tre delar: textanalys, diskursiv praktik: analys av processen kring textproduktionen och dess konsumtion och den sociala praktiken.⁴⁰ Diskursanalysen kräver att dessa tre dimensioner tas i beaktande och granskas i relation till varandra. I denna studies undersökning av SD-Kuriren är textanalysen viktig för att få insikt i vad en text innehåller men en textanalys blir dock inte, enligt den tredimensionella modellen, fullständig om den inte granskas utifrån avsändaren och mottagaren, alltså inom vilken social och kulturell kontext som texten är producerad.

3.1.3 Diskursiv praktik

Den diskursiva praktiken är det område där forskaren fokuserar på hur texten produceras, distribueras och konsumeras. Analysen av den diskursiva praktiken är enligt Fairclough länken mellan texten och den sociala praktiken. Denna del av analysen förmedlar hur och inom vilken *diskursordning* texten är skriven och hur den tolkas.⁴¹ Diskursordningen, som är ett återkommande begrepp hos Fairclough innebär att en text är en produkt av flera olika diskurser inom ett socialt område och måste ställas i relation till andra diskurser.⁴² Winther Jorgensen och Phillips menar att diskursordningen är summan av diskurser och genrer inom en social institution. Det kan betraktas som ett system

³⁹ Winther Jorgensen & Phillips, 2000, s. 76

⁴⁰ Fairclough, 1995, s. 23

⁴¹ Fairclough, 1995, s. 97

⁴² Ibid. s. 10

som både formar och formas av språkbruk vilket följaktligen gör att det blir både struktur och praktik.⁴³

En viktig del av att analysera den diskursiva praktiken är genom *intertextualitet* vilket enligt Bergström och Boréus ger inblick i produktionen av texter och hur dessa är kopplade till varandra.⁴⁴ Intertextualiteten är bryggan mellan olika texter och hur diskursen upprätthålls genom att ett visst språkbruk används på liknande sätt i flera texter eller med andra ord: om diskursen bygger på redan existerande diskurser.⁴⁵ När det kommer till frågan om vilken diskurs som texten bygger på använder sig Fairclough av begreppet *interdiskursivitet*, vilket är nära relaterat till intertextualitet. Interdiskursivitet innebär att man betraktar olika diskurser inom eller emellan andra diskurser. Om flera diskurser uttrycker sig inom en diskurs kan det vara en indikation på en samhällelig förändringsprocess emedan få indikerar det motsatta, det är ett tecken på upprätthållande av sociala strukturer.⁴⁶

3.1.4 Textanalys

Den textorienterade och lingvistiska delen syftar till att studera vad själva texten innehåller. I fokus ligger textens egenskaper, språkbrukets uppbyggnad och grammatiska mönster. Metaforer med bakomliggande orsaker och återkommande nyckelord som ligger till grund för textens uppbyggnad får i textanalysen stort fokus. Texter är enligt Fairclough är sociala rum där två sociala processer samverkar mellan dels kunskap och framställande av världen och dels social interaktion.⁴⁷ När det kommer till den lingvistiska analysen i Faircloughs modell läggs fokus på två olika grammatiska metoder: transitivitet och modalitet.⁴⁸

När man granskar en text utifrån transitivitet söker man efter hur skeenden och handlingar relaterar till objekt och subjekt. En analys av transitivitet syftar till att förklara hur olika processer och handlingar beskrivs i texten och hur de förekommer i texten – som en aktiv eller passiv aktör. Exempelvis är tolkningen av hur EU och dess poli-

⁴³ Winther Jorgensen och Phillips, 2000, s. 77

⁴⁴ Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.) *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 3., [utök.] uppl. Lund: Studentlitteratur, 2012, s. 376, s. 378

⁴⁵ Bergström & Boréus, 2012, s. 376

⁴⁶ Winther Jorgensen & Phillips, 2000, s. 87

⁴⁷ Fairclough, 1995. s. 6

⁴⁸ Bergström & Boréus, 2012, s. 376

tiks inflytande på det svenska samhället framställs av central betydelse för att tolka hur avsändaren, SD-Kurirens skribenter, ser och framställer samhällsliga processer utifrån diskursen.

Modalitet innebär till vilket mått en avsändare, eller textförfattare kan kopplas till innehållet. Vem som står bakom texten är viktigt att beakta, en artikel skriven av en redaktör i SD-Kuriren kan mycket väl fånga in den Sverigedemokratiska diskursen men när det kommer till den diskursiva utformningen så är det rimligt att förutsätta att en artikel skriven av exempelvis partiledaren Jimmie Åkesson påverkar mer. Genom att urskilja den grammatiska uppbyggnaden av texten kartlägger man både vad som explicit och implicit uttrycks i texten.⁴⁹ Winther Jörgensen och Phillips exemplifierar modalitet på hur man som avsändare av text kan välja att konstruera sanningar. Författarens egna tolkningar presenteras som objektiv fakta, även kallat hög affinitet, genom att inte urskilja den subjektiva positionen, även kallat låg affinitet, utifrån vilken texten utgår ifrån. Således är modaliteten presenterad med uppsåt att få mottagaren att acceptera textens sanning.⁵⁰ Modalitet kan också uttrycka sig genom hög och låg affinitet vilket kännetecknas av graden av instämmande i text. Hög affinitet innebär en hög grad av instämning och låg affinitet indikerar det motsatta, låg grad av instämning.⁵¹ Att granska avsändare och urskilja den subjektiva/objektiva faktorn är viktigt i min analys eftersom jag anser att den utgör en grundläggande del av diskursernas utformning. Detta blir extra relevant då min granskning utförs på artiklar som är hämtad från politiskt utformad media.

3.1.5 Social praktik

Den sista delen av Faircloughs tredimensionella modell kopplar ihop den lingvistiska analysen som ovan har nämnts är en produkt av den diskursiva praktiken. Den diskursiva praktiken ställs här i kontrast och i relation till rådande sociala ordningar.⁵² Denna del av den kritiska diskursanalysen styrker textanalysen och ger den ett värde i den mening att den kontextualiserar varför och hur diskursen formas eller bidrar till att repro-

⁴⁹ Bergström & Boréus, 2012, s. 376

⁵⁰ Winther Jorgensen & Phillips, 2000, s. 90

⁵¹ Ibid, s. 87

⁵² Ibid. s. 76

ducera den sociala praktiken genom textproduktionen.⁵³ Diskursanalysen som metod är i sig inte tillräcklig för att kunna analysera den sociala praktikens påverkan på den diskursiva utformningen enligt Bergström och Boréus. För att belysa den sociala praktiken krävs det att man applicerar andra relevanta teorier som åskådliggör och nyanserar vilken social, kulturell och politisk kontext som skapar ramarna för den diskursiva praktiken.⁵⁴

I denna studie kommer alltså den lingvistiska och diskursiva praktikens analytiska avsnitt att kopplas samman med den presenterade forskningen som behandlar Sverigedemokraterna och den politiska kontext som de verkar inom. Dessutom anläggs de utvalda teorierna om nationalism och populism för att delvis söka efter den diskursiva utformningen och delvis för att beskriva den sociala praktikens referensramar.

3.1.6 Teoretiskt ramverk

Valet av nationalistisk teori i denna uppsats motiveras av relationen till Faircloughs kritiska diskursanalys. Fokus ligger i detta avsnitt på att skapa ett teoretiskt ramverk som kan analysera hur nationalism och nationalistiskt språkbruk kan användas som anspråk på nationell gemenskap och politik. Avsnitt lägger grunden för denna studies teoretiska infallsvinkel och ska även betraktas som en brygga in i analysen av den sociala praktiken inom vilken SD-Kurirens diskursiva utformning verkar utifrån.

3.1.7 Begreppet nationalism

I detta avsnitt förs en kortare diskussion om nationalism för att vidga kunskapen om begreppets komplexa natur. Detta redogörs med avsikt att kunna motivera grunden till denna studies utvalda teorier vars syfte är att granska den diskursiva utformningen av nationalism

Nationalismen har enligt Hellström en inneboende paradox - den hör enligt många inte hemma i politiken, i synnerhet inte i ett mångkulturellt samhälle som Sverige, samtidigt utgör nationalismen som politisk princip den ideologiska drivkraften bakom en

⁵³ Fairclough, 1995, s. 27

⁵⁴ Bergström & Boreus, 2005, s. 90

nationalstatsindelad värld.⁵⁵ Nationalism kan vara banal och vardaglig samtidigt som det kan innebära exkludering från en samhällsgemenskap.⁵⁶ De individer och grupper som inte bejakar den gemensamma identiteten eller samhällets inre solidaritet hör enligt nationalisterna som exempelvis Sverigedemokraterna inte hemma i nationen.

Sverigedemokraterna själva definierar nationalism som ”det enskilt viktigaste verktyget i arbetet med att bejaka den *gemensamma identiteten* och samhällets inre solidaritet.”⁵⁷ Konstruktionen av en gemensam identitet som syftar till att samla folket under specifika normer och värderingar är ett kännetecken för nationalismen men begreppet är så pass brett att det kräver en redogörelse och avgränsning.

Forskningen om nationalism sträcker sig över flera vetenskapliga fält. Ämnet är behandlat av historiker, statsvetare, filosofer, sociologer, antropologer och fler där till.⁵⁸ Nationalismforskaren Øyvind Østerud konstaterar att forskarens utgångspunkt är att analysera och klargöra vilka begrepp ordet uttrycker och att visa på de varierande fenomen som det refererar till. Nationalism måste begrundas utifrån specifika historiska processer, vilket Østerud även förklarar är anledningen till varför olika nationalistiska rörelser har olika mål och varierar i sina sociala sammansättningar.⁵⁹

Helmut Özkirimli delar i sin bok *Theories of Nationalism* upp nationalismen i tre olika huvudinriktningar: *primordialismen*, *modernismen* och *ethnosymbolismen*. Här följer en kortfattad introduktion av de olika skolor som företräder nationalismforskningen, syftet är alltså att påvisa fältets omfattning för att sedan fokusera på de teorier som kommer att användas i denna studie.

Primordialism skriver Özkirimli är en paraplyterm som används för att förklara hur olika akademiker teoretiserar över hur nationalitet är en integrerad och naturlig del av människan.⁶⁰ Primordialismen är i sig inte en teori, utan en term som används för att belysa hur redan existerande folkgemenskaper är något som individen föds in i, exem-

⁵⁵ Hellström, 2010, s.162

⁵⁶ Se vidare: Billig, Michael, *Banal nationalism*, Sage, London, 1995

⁵⁷ Sverigedemokraternas Principprogram, 2011, s. 7, egen kursivering

⁵⁸ Hutchinson, John & Smith, Anthony D., *Nationalism*, Oxford University Press, Oxford, 1994, s. 3

⁵⁹ Østerud, Øyvind, *Vad är nationalism?*, Universitetsforl., Stockholm, 1997, s. 62

⁶⁰ Özkirimli, 2010, s. 49

pelvis en religiös gemenskap, språk och speciella sociala praktiker.⁶¹ Primordialismen företräder i sig flera subkategorier: den sociobiologiska, det kulturbaserade och det naturlistiska.⁶² Dessa olika kategoriers gemensamma drag är dess tro på det givna i nationernas naturliga och ursprungliga utformning.⁶³

Etnosymbolismen i sin tur uppstod som en teoretisk kritik av modernismen. Den etnosymboliska skolan företräds främst av Anthony D. Smith och termen betonar vikten som myter, symboler, minnen, värderingar och traditioner har i utformandet av nationen. Smith menar att moderna stater inte går att förstås utan att begrunda redan existerande etniska komponenter. Nationen är skapad ur vad Smith kallar för *ethnie*. "Ethnien" eller med andra ord: tidigare etniska gemenskaper, föreslår han är svaret till varför moderna, nutida nationer uppkommit eftersom dessa har föregåtts av förmoderna identiteter och arv. Vidare föreslår Smith en rad attribut som är nödvändiga för att skapa "ethnien", folkets gemenskap: myten om det gemensamma ursprunget, delade historiska minnen, ett kollektivt namn(för samhället), en gemensam kultur, en förbindelse med hemlandet och en känsla av solidaritet för andra i gemenskapen.⁶⁴ Etnosymbolismen hamnar här någonstans emellan primordialismen och modernismen i den bemärkelsen att den både kombinerar den historiska och givna gemenskapen samtidigt som den även i modernistisk mening konstruerar gemenskapen som en känsla för både gruppen och dess geografiska belägenhet.

Teoretiker från den modernistiska skolan pekar på det moderna i nationer och nationalism. De två begreppen har uppkommit under de två senaste seklerna som en konsekvens av moderna processer som industrialismen, kapitalismen, urbanisering, sekulariseringen och uppkomsten av den moderna byråkratiska staten. Till skillnad från den primordialistiska skolan menar Özkirimli att modernistiska teoretiker söker sig ifrån den historiska förklaringen av nationalism. Istället ses nationalismen som en sociologisk nödvändighet i den moderna världen.⁶⁵ De modernistiska teoretikerna är många och deras teorier varierar men sammantaget gör modernisternas anspråk på att förklara nationalism hållas

⁶¹ Geertz, Clifford, 1993, s. 259 i Özkirimli, 2010, s. 49

⁶² För vidare läsning se Özkirimli, 2010

⁶³ Özkirimli, 2010, s. 51

⁶⁴ Özkirimli, 2010, s. 150

⁶⁵ Özkirimli, 2010, s. 72

inom tre huvudområden: ekonomi, politik och socio-kultur.⁶⁶ Det är också ifrån den modernistiska skolan som jag hämtar min teoretiska infallsvinkel till denna studie. Valet av teorier är motiverat av studiens syfte det vill säga att granska hur diskurser formas av språklig konstruktion av nationell gemenskap och politik i SD-Kurirens artiklar om EU och EU-valet 2014.

3.1.8 Den föreställda gemenskapen

Statsvetaren och modernisten Benedict Anderson anlägger ett konstruktivistiskt perspektiv i sin definition av nationen som: ”en föreställd politisk gemenskap – och den föreställs som både i sig begränsad och suverän”⁶⁷ Nationen, som en politisk gemenskap, är föreställd i den meningen att alla individer som identifierar sig med nationen aldrig kommer att träffas eller inte ens höras talas om varandra men ändå finnas i var och ens medvetande som en del av en gemenskap. Således är idén om vilka som tillhör nationen en konstruktion, ett mentalt landskap, där samhörigheten konstitueras av en känsla om vilka som är nationens medlemmar.⁶⁸ För att förstå varför nationen är en föreställd gemenskap måste man se till vad Anderson menar med *begränsad* och *suverän*. Med begränsad menar Anderson att nationen har gränser gentemot andra nationer, ingen nation strävar efter att sammanfalla hela mänskligheten.⁶⁹ Föreställningen om nationen som suverän går tillbaka till Upplysningen och revolutionernas tid då idealet och drömmen om att vara fri, om än under Gud, uppstod i efterdyningarna av tanken om den gudomliga ordningen och hierarkier ersattes med trosfrihet och pluralism.⁷⁰

Centralt i Andersons teori är språket. I förklaringen av hur den nationella gemenskapen uppkom menar han att tryckkapitalismen bidrog till en expansion av folks föreställningar om sin egen plats i nationen och relatera till andra individer på ett nytt sätt. Genom böcker och i synnerhet tidningar kunde folket skapa en känsla av samtidighet då indivi-

⁶⁶ Ibid.

⁶⁷ Anderson, Benedict, *Den föreställda gemenskapen: Reflexioner kring nationalismens ursprung och spridning*, Daidalos, Göteborg, 1993, s. 22

⁶⁸ Ibid.

⁶⁹ Ozkirimli, 2010, s. 106

⁷⁰ Ibid.

der kunde läsa om aktuella händelser i andra delar av världen och förbinda dessa utan en naturlig koppling.⁷¹

Detta är grunden för mitt val av denna teori, språkbrukets roll och tidningen som mediums roll när det kommer till att mobilisera *folket* i konstruktionen av en föreställd gemenskap. Granskningen av SD-Kuriren och den diskursiva utformning av nationalism betraktas utifrån hur SD föreställer sig den svenska gemenskapen i termer av folk och stat och hur de konstrasteras mot EU och dess politik.

Sett mot den bakgrund av att tidningen är skriven av företrädare för SD och först och främst även riktar sig till partiets medlemmar formas den föreställda bilden av gemenskap och den kritiska föreställningen om EU, av artiklar som skapar en liknande verklighet för textens mottagare.

Ett problem med Andersons teori är att den, trots att nationen beskrivs som en föreställd *politisk* gemenskap, lägger större vikt vid den kulturella gemenskapen. Föreställningen om nationen och nationalismen är en *kulturell artefakt* det vill säga, konstruerad utifrån vår kulturella och historiska kontext, vilket är ett nödvändigt element i alla gemenskaper som är för stora för ett möte ansikte mot ansikte med resterande del av nationen.⁷²

Därför kommer jag i följande avsnitt även att lyfta fram en till modernistisk teori som syftar till att beskriva nationalismen utifrån politiska anspråk.

3.1.9 Nationalism som politisk doktrin

De nationalistiska kategoriseringar som har gjorts av SD riktar vanligtvis fokus på de kulturella och etniska inslagen.⁷³ Min teoretiska infallsvinkel i denna uppsats bygger delvis på att granska och utreda hur nationalistiska diskursen som upprättas i SD-Kuriren inför EU-valet. Många av de argument som förs av SD i debatten om EU behandlar dock även frågor om politisk självständighet, makt och kritik mot det demokra-

⁷¹ Anderson, 1993, s. 46

⁷² Ozkirimli, 2010, s. 106

⁷³ Rydgren, 2005, s. 118, Hellström, 2010, s. 163

tiska systemet. Därför kommer jag anlägga ytterligare ett teoretiskt perspektiv där nationalism är likställt med politik och således makt.

I sin bok *Nationalism and the State* (1982) ställer sig professorn och statsvetaren John Breuilly kritisk till att utveckla generella teorier om nationalism och använda dem på specifika fall. Han menar att nationalism har förklarats med en rad otillräckliga variabler i tidigare forskning såsom idéer, klassintressen, ekonomisk modernisering, psykologiska behov och kultur. Dessa generella faktorer anser Breuilly missar en viktig poäng: nationalism handlar om politik och politik handlar om makt. Makt i sin tur, är i den moderna världen, kontroll över staten.⁷⁴ Nationalism måste således granskas utifrån sin politiska kontext och det mål som ligger till grund för politikens utformning.

För Breuilly är nationalismen stats-orienterad och modernistisk: "(...)political movements seeking or exercising state power and justifying such action with nationalist argument"⁷⁵.

Vidare definierar Breuilly nationalism som en politisk doktrin baserad på tre påståenden:

1. Det existerar en nation med uttrycklig och speciell karaktär.
2. Nationens intressen och värderingar är prioriterade över andra intressen och värderingar.
3. Nationen måste vara så självständig som möjligt. Vilket vanligen förutsätter åtminstone ett uppnående av politisk suveränitet.⁷⁶

Vad Breuilly bidrar med till forskningen om nationalism är således inte en ny teori om nationalism, utan snarare ett sätt att studera fenomenet på. För att skapa ett analytiskt ramverk är det nödvändigt att betrakta nationalismen som en form av politik. Detta problematiserar Breuilly genom att ställa frågan: vad är det med den moderna politiken som gör nationalismen så viktig?⁷⁷

⁷⁴ Özkirimli, Umut, *Theories of nationalism: a critical introduction*, 2. Ed, Palgrave Macmillan, Basingstoke, 2010, s. 84-85

⁷⁵ Breuilly, 2001, citerad i Özkirimli, 2010, s. 84

⁷⁶ Ibid.

⁷⁷ Özkirimli, 2010, s. 84

Det teoretiska perspektiv som kommer att anläggas i sökandet efter nationalistiska diskurser i SD-Kuriren kommer alltså delvis bestå av att betrakta nationalism som en politisk doktrin, där nationalismen är ett medel som legitimerar anspråk på politisk makt genom att uttrycka nationens intressen.

3.1.10 Populism

”Vad är en populist egentligen? Om det betyder att man lyssnar på folket är det väl inte så dumt?”⁷⁸

Så har Jimmie Åkesson parafraserat den tidigare ledaren för det franska partiet Nationella Frontens ledare Jean-Marie Le Pen enligt statsvetaren Ann-Cathrine Jungar. Frågan är dock relevant: hur ska man egentligen betrakta detta abstrakta begrepp? För om populism handlar just om att lyssna på folket, vad är det egentligen som skiljer Sverigedemokraternas så kallade populistiska politik från andra partiers dito?

Sociologen Jens Rydgren konstaterar att begreppet populism är ett av samhällsvetenskapens mest missbrukade begrepp. Ofta används ordet i negativ bemärkelse, för att stigmatisera politiker eller partier, vilket enligt Rydgren har lett till att begreppet har tömts på sitt innehåll och måste preciseras innan man använder det deskriptivt eller analytiskt.⁷⁹ *Po'pulus* betyder folk på latin och till skillnad från andra partier talar och företräder populisterna folket som en *enhet*, i kontrast mot makteliten.⁸⁰ Populism kan ta sig i uttryck som retorik, en politisk stil, ideologi eller strategi⁸¹ och är som något som används över hela den politiska vänster-högerskalan.

⁷⁸ Jungar, Ann-Cathrine, *Soini rider på Nordens tredje våg av populism*, Svenska Dagbladet, 2011, http://www.svd.se/kultur/understrecket/soini-rider-pa-nordens-tredje-vag-av-populism_6099539.svd , [hämtad 2014-05-12]

⁷⁹ Rydgren, Jens, *Från skattemissnöje till etnisk nationalism: högerpopulism och parlamentarisk högerextremism i Sverige*, Studentlitteratur, Lund, 2005, s. 11

⁸⁰ Lodenius, Anna, *Revolt mot eliten: om högerpopulister i Europa*, Utrikespolitiska institutet, Stockholm, 2010, s.

17

⁸¹ Ibid.

Avsnitt syftat till att klargöra vad populism innebär och att avgränsa det på ett effektivt sätt så att den kan användas i den här uppsatsens analys och syfte att kartlägga den populistiska diskursen. Ett allmänt teoretisk ramverk kommer introduceras, baserat på forskningen inom området för att sedan redogöra vad populism i med fokus på högerpopulism som vi nedan kommer se är hur vissa forskare vill kategorisera SD. Detta för att kunna skapa förutsättningar och förståelse om Sverigedemokraterna med särskilt fokus på de grundläggande drag som sedan kommer återkopplas i analysen av den diskursiva utformningen av populism i SD-Kuriren.

3.1.11 Radikal Höger Populism

Jens Rydgren definierar radikala högerpopulistiska partier (RHP) som partier som kännetecknas av:

De delar den fundamentala ideologiska kärnan av etniskt nationalistiskt främlingsfientlighet (som är baserad på den så kallade etno-pluralistiska doktrinen) och en populism riktad mot det politiska etablissemanget.⁸²

SD faller för Rydgren in i denna definition, då han menar att SD:s politik innehåller etno-pluralistiska inslag och främlingsfientlighet⁸³. Etno-pluralism innebär att olika folkslag ska hållas isär för att bevara den egna, unika kulturen. Ett fredligt samhälle kräver enligt denna doktrin ett etniskt homogent folk.⁸⁴ Varför Rydgren benämner SD som ”höger” beror inte på den ekonomiska politiken, utan istället på hur man positionerar sig när det kommer till sociokulturella politiska frågor. Man har i regel en återhållsam hållning när det gäller invandring och medborgarskap och vidare förespråkar man en mer auktoritär attityd gentemot frågor om lag och ordning samt att man innehar en mer traditionell uppfattning om familjen.⁸⁵

Populism uttrycker sig alltså i olika former men den gemensamma nämnaren är enligt Dennis Westlind att populistiska rörelser samlar väljare kring ”folkets diskurs”. Av stor

⁸² Rydgren, 2005, s. 8

⁸³ Rydgren, 2005, s. 118

⁸⁴ Rydgren, 2005, s. 17

⁸⁵ Rydgren, 2005, s. 18

vikt för att förstå begreppet populism är alltså reda ut demokratins suveräna subjekt, folket.⁸⁶

Folket, i sig föreställt som harmoniskt och homogent ställs i en oförenlig kontrast mot den politiska och etablerade *eliten*. Populistiska partier tar på sig rollen som folkets representant och röst.⁸⁷ Det svenska folket ställs exempelvis upp och polariseras mot den byråkratiska eliten i EU.⁸⁸ Rydgren konstaterar vidare att de flesta RHP-partierna har en etnisk nationalistisk syn på vilka som utgör folket. Den egna etniska nationaliteten utgör idealet för folkets utformning, vilket sedermera innebär att invandrare och etniska minoriteter men även internationella aktörer och organisationer som exempelvis EU förkastas och exkluderas.⁸⁹ Statsvetaren Ann-Cathrine Jungar skriver vidare att de högerpopulistiska partierna kombinerar en anti-etablissemangposition med att diskursivt konstruera ett homogent folk.⁹⁰ Retoriken utgår alltså inte sällan ifrån detta resonemang, det konstruerade homogena folket vars tillvaro hotas av en politisk elit som har misslyckats med sin uppgift att representera folket. En ”vi-mot-dem” känsla som ofta tenderar att ha exkluderande inslag när det kommer till att definiera folket.

Ur Sverigedemokraternas principprogram från 2011 betonar man folkets roll i förhållandet till demokratin. Det ideala folket definieras i termer av gemensam nationell och kulturell identiteten vilket enligt SD är nödvändiga förutsättningar för demokratins välmående.

Demokrati betyder folkstyre och Sverigedemokraternas uppfattning är att man inte helt kan förbigå ordet ”folk” i begreppet folkstyre och att folkstyret i längden riskerar att bli mycket problematiskt att upprätthålla i en stat som bebos av flera folk, där det inte råder konsensus kring vilka som skall räknas till folket och där det kanske inte ens förekommer en gemensam arena för debatt eftersom invånarna i staten inte talar samma språk. Vi ser således förekomsten av en *gemensam nation-*

⁸⁶ Hellström, Anders, *Vi är de goda: den offentliga debatten om Sverigedemokraterna och deras politik*, Tankekraft, Hägersten, 2010, s. 82

⁸⁷ Rydgren, 2005, s. 11

⁸⁸ Jungar, Ann-Cathrine, *Populismens återkomst: hot eller löfte?* i Ekman, Joakim & Linde, Jonas (red.) *Politik protest, populism: deltagande på nya villkor*, 1. Uppl., Liber, Malmö, 2010, s. 213

⁸⁹ Rydgren, 2005, s. 13

⁹⁰ Jungar, 2010, s. 208

ell och kulturell identitet bland befolkningen i staten som en av de mest grundläggande hörnstenarna i en stark och väl fungerande demokrati.⁹¹

Rydgren gör vidare en distinktion mellan populistisk *ideologi* och populistisk *strategi*. Rent ideologiskt kännetecknas populismen av fyra områden: en skeptisk inställning till idén om representativ demokrati, en föreställning om ett homogent folk, en populistisk politisk ekonomi som motsätter sig internationalisering av ekonomin och istället strävar efter småskalig produktion och familjekapitalism⁹² samt anti-intellektualism vilket grundar sig i förenklade politiska lösningar på komplexa problem samt tydliga retoriska framställningar av politiska problem så att ”vanligt folk” kan förstå.⁹³

Populistisk strategi som Rydgren benämner som *anti-etablissemangsstrategin* bygger på att populistiska partier framställer sin egen position som den enda egentliga oppositionen och folkets företrädare, i kontrast mot de etablerade partierna. Distinktionen mellan regering och de etablerade partierna i opposition är minimal och *etablissemang*et utmålas som en förhållandevis homogen politisk klass.

Ett problem som RHP-partier ställs inför är att ett parti som SD med rötter i utomparlamentarisk extremhöger måste finna balansen i att dels stå i opposition mot etablissemang^{et} men samtidigt inte verka för anti-demokratiska politiska åsikter som kan förfalla vara alldeles för extrema. De flesta människor stödjer demokrati och därför är för extrema och anti-demokratiska åsikter lika med att politisk marginalisering och en förlust av potentiella väljare.⁹⁴

Jag kommer i denna uppsats inte att utgå ifrån en definierad teori om populism utan istället använda mig av de ramar som ovan har beskrivit populismen som fenomen, detta i syftet av att kunna ringa in den populistiska diskursiva utformningen i SD-Kuriren.

⁹¹ Sverigedemokraternas Principprogram, 2011, s. 5, egen kursivering.

⁹² Se vidare Fryklund & Peterson *Populism och missnöjespartier i Norden. Studier av småborgerlig klassaktivitet* 1981

⁹³ Rydgren, 2005, s. 12-14

⁹⁴ Rydgren, 2005, s. 15

4 Analys

I denna del presenteras undersökning av det utvalda materialet. Analysen är uppdelad efter de olika diskursernas utformning. Det materialet som analyseras presenteras här i blockcitat vars innehåll är utvalt i studiens syfte att förklara den diskursiva utformningen av nationalism och populism i SD-Kuriren och dess relaterade artiklar. Vissa delar av analysen presenteras som refererat och kontextualiserar varför vissa citat är utvalda. Materialet som analyseras från SD-Kuriren är avgränsat till perioden 2013-2014 och till artiklar som behandlat EU-valet

4.1.1 Undersökningens praktiska utförande

Analysen kommer med Faircloughs tredimensionella modell att tillämpas i löpande text, detta för att analysens enligt mig blir mer dynamisk och för att detta möjliggör ett friare sätt att tillämpa modellens alla analytiska moment.

Undersökningen av materialet utförs med utgångspunkt i olika politiska sakområden med fokus på den diskursiva utformningens relation till dessa områden. I den lingvistiska analysen har nyckelbegrepp, mönster och återkommande begrepp studerats för att granska hur diskursen formas genom språket. Stort fokus anläggs också kring den textanalytiska delen med fokus på modalitet i synnerhet hur nära författarna ligger sina texter och hur sanningar konstrueras. Denna del får stor betydelse i denna studie eftersom fokus är riktat på den diskursiva utformningen av nationalism och populism utifrån SD-Kuriren sociala och politiska syn på verkligheten.

I analysen av den diskursiva praktiken undersöks varför texterna har fått sin specifika utformning och hur diskurser formas och reproduceras. Detta kopplas vidare till den sociala praktiken för att kontextualisera vilka sociala ordningar som fungerar som referensram till textproduktionen och texternas konsumtion.

Analysens olika avsnitt är döpta i inspirations av Faircloughs definition på diskurs: "My view is that that 'discourse' is use of language seen as a form of social practice".⁹⁵ Avsnitten är alltså döpta efter hur SD-Kuriren genom språket skapar politik utifrån sin egen diskursiva praktik, det vill säga sin egen socialt, kulturellt och politisk betingande syn på verkligheten och EU.

4.1.2 Diskursen om politisk suveränitet

Med *diskursen om politisk suveränitet* menar jag hur SD-Kurirens artiklars språkbruk konstruerar medlemsstaternas relation till EU som obalanserat och underordnat. Den diskursiva utformningen i texterna hämtas i detta avsnitt från den sociala praktiken gällande frågor som kopplas till medlemsstaternas brist på politisk suveränitet och demokrati i förhållande till EU.

I artikeln *Supervalåret är här* (140102) skriver Gabriella Hedarv en krönika om de två stora valrörelserna under 2014, EU-valet och riksdagsvalet. Hedarv uppmärksammar inledningsvis det låga svenska valdeltagandet sedan 1994 i EU-valen och drar en slutsats till varför det har kommit att bli så lågt.

Det låga valdeltagandet i EU-valen sedan dess säger mig att svenskarna inte känner för att EU är något som rör dem. Och svenskarna har rätt. EU är en monsterstat, som roffar åt sig alltmer makt från medlemsstaterna som en gång var suveräna nationer med självbestämmande rätt på alla områden.⁹⁶

I citatet ställs två aktörer upp emot varandra i termer av makt. Tydligt blir hur *Svenskarna* och *medlemsstaternas* maktposition underordnas i kontrast mot *monsterstaten EU*. Faircloughs begrepp interdiskursivitet blir här användbart för att påvisa hur användning av ett annat diskursivt begrepp folket ryms inom en diskurs. Hedarv kombinerar en populistisk användning av begreppet folket, här representerat av svenskarna, i relation till makt. Diskursen om suveränitet utgår och formas alltså enligt textförfatta-

⁹⁵ Fairclough, 1995, s. 7

⁹⁶ Hedarv, Gabriella, "Supervalåret är här", *SD-Kuriren*, 2014-01-02

rinnan utifrån den språkliga användningen av *folket*, av vilket vi kan dra slutsatsen att folket enligt textförfattarens uppfattning är källan till makten.

Granskar vi textförfattarens tolkning av det låga valdeltagandet kommer begreppet modalitet bra till hands. Den första meningen i ovanstående citat ger uttryck för en subjektiv modalitet vilket orden *säger mig* indikerar. Detta blir intressant mot det faktum att författaren i nästa mening presenterar en objektiv modalitet. Meningen *Och svenskarna har rätt*, är intressant för att studera vilken betydelse som valet av modalitet har för konstruktionen av hur man distanserar svenskarnas position gentemot EU. Utan att nyansera varför och erbjuda andra mer komplexa förklaringar till varför valdeltagande i EU-valen har varit relativt låg framställer textförfattaren det uteblivna röstandet som en rationell och sund handling från det svenska folket. Detta är ett talande exempel på hur SD-Kuriren bidrar till att konstruera en sanning om det svenska folkets suveräna roll för tidningens konsumenter. Tolknigen av det låga valdeltagandet i tidigare EU-val som inledningsvis beskrivs med subjektiv modalitet skapar grunden för en generaliserande och objektiv i modalitet i detta fall i bemärkelsen att skapa en sanning som är anpassad efter SD:s politiska agenda.

Vidare är beskrivningen av EU präglad av negativt värdeladdade ord då unionen utmålas som en *monsterstat* som *roffar* åt sig makt. Förekomsten av mer informella och värdeladdade ord tolkar jag utifrån den diskursiva praktiken. I detta fall från relationen mellan textproducenten och textkonsumenterna vars primära korrelation är att de båda är Sverigedemokrater och rimligen kan antas dela den kritiska hållningen mot EU. Orden ringar in den populistiska textutformningen väl. *Monsterstaten* är ett återkommande ord i den språkliga utformningen, vilket kommer uppenbara sig senare i analysen.

Hedarv beskriver ytterligare att det politiska etablissemang, som i detta fall representeras av EU, saknar demokratisk förankring hos medlemsstaterna och således är en direkt kontrast till den nationella suveräniteten. EU, fortsätter enligt textförfattaren att vara ett odemokratiskt samarbete som inskränker på nationernas självbestämmande och suveränitet. Den egna nationens suveränitet är här alltså synonymt med anspråk på makt och medlemskapet i EU kopplas därför direkt till maktlöshet. EU:s medlemsstater beskrivs som nationer *som en gång var suveräna och självbestämmande på alla områden*.

Diskursen om politisk suveränitet formas här utifrån beskrivningen om ett europeiskt samarbete som förändrats i negativ riktning, utifrån resonemanget om vad det en gång var till vad det idag har kommit att bli.

I en annan artikel, *EU tar för mycket makt från Sverige* (140203) skriver toppkandidaterna till EU-valet Kristina Winberg och Peter Lundgren om hur makten förskjuts från det svenska folket till ett odemokratisk och elitistiskt EU. Det intertextuella inslaget om det odemokratiska och centraliserade EU byggs här vidare. Artikeln som först publicerade på SVT Debatt genomgår tre faser: den beskriver de negativa sidorna med EU och hur det svenska folket får ta konsekvenserna samtidigt som andra EU-kritiska partier utmålas i negativ bemärkelse.

När man anklagar vårt parti för att vara demokratiskt tvivelaktigt eller utmålas oss som ett hot blir det märkligt. EU är idag ett av de allra största hoten mot såväl den svenska som demokratin i EU-länderna.⁹⁷

Detta citat börjar med att betona SD:s position som demokratisk martyr vilket i likhet med Hellströms resonemang ger uttryck för utformningen av populistisk diskurs. SD är ”folkets företrädare” vilket också ställs i kontrast mot det verkligt demokratiskt tvivelaktiga EU.⁹⁸ I beskrivningen av EU blir konstruktionen av sanning återigen värd att begrunda. EU som det *allra största hotet* beskrivs som fakta, inte en subjektiv åsikt. Således konstruerar man här objektiv fakta om EU utifrån kritiken som riktats mot partiet. Vidare beskrivs även EU som ett direkt *hot* mot den *svenska* demokratin. Diskursens utformning blir således kopplat till den egna nationens brist på suverän demokrati där EU blir motpolen.

⁹⁷ Winberg, Kristina & Lundgren, Peter, ”EU tar för mycket makt från Sverige”, *SD-Kuriren*, 2014-02-03

⁹⁸ Hellström, 2010, s. 125

4.1.3 Diskursen om förändring

Diskursen om förändring använder jag för att beteckna hur SD-Kurirens artiklar konstruerar sin bild av EU-samarbetets utveckling. Den diskursiva utformningen kännetecknas av hur EU historiskt sett framställs i förhållande till den negativa bild som målas upp av EU idag. Maktförskjutningen från de suveräna staterna till överstatlighet, som är ett genomgående tema i SD-Kurirens bevakning av EU-valet, förbinds i denna diskurs med framställandet av hur EU genom tiden har förändrats.

Artikeln *EU – ingen norgehistoria* (140409) skriven av Paula Bieler och Julia Kronlind tar avstamp i den norska Nobelkommitténs beslut att ge Nobels Fredspris år 2012 till EU med motiveringen ” för att i 60 år ha bidragit till fred, försoning, demokrati och mänskliga rättigheter i Europa”⁹⁹ Artikeln vars titel härstammar ifrån svenskarnas skämtsamma anspelningar på det norska språket och folket sätter här Nobelkommitténs beslut i rak motsats. ”Det är ingen norgehistoria. EU är numera fredspristagare”¹⁰⁰ Fredsbevaringsprocessen som Nobelkommittén tillskrivit EU, menar textförfattarinorna har ingen koppling till överstatlighet.

Den främsta faktorn för den bevarade freden är *troligen* de demokratiseringsprocesser som skett i respektive stater, inte det överstatliga samarbetet. Framförallt finns inget som talar för att ytterligare *maktförskjutande* skulle förstärka eventuella fredsskapande effekter som unionsmedlemskap har medfört. Om det enda sättet att bygga fred och samarbete med andra länder är genom överstatliga unioner såsom EU är det märkligt att Norge och Schweiz klarar sig.¹⁰¹

Utdraget här visar på en låg grad av affinitet kring demokratiseringen av Europa, vilket ordet *troligen* bevisar. Hur detta ska tolkas är osäkert men det kan alltså enligt textförfattarna finnas andra anledningar till den bevarade freden i Europa. Detta kan vidare kopplas till den EU-kritiska sociala och politiska genren som artikeln utgår ifrån om man med utgångspunkt i den transitiva analysen ser hur demokratiseringsprocesserna inte binds till objektet *det överstatliga samarbetet*. Diskursen om förändring som här

⁹⁹ Bieler, Paula & Kronlind, Julia, ”EU – ingen Norgehistoria”, SD-Kuriren, 2014-02-24

¹⁰⁰ Ibid.

¹⁰¹ Ibid. Egen kursivering.

representeras av meningsformuleringen *ytterligare maktförskjutande* läggs fram som en objektiv modalitet genom den imperativa meningen *framför allt finns inget*. Detta visar hur textförfattarinnorna skildrar en framtid där mer makt till EU inte skulle ha någon effekt på bevarandet av freden. För att stödja detta belägg används två icke EU-medlemmar, Norge och Schweiz, som ett hävstångs-exempel för att påvisa att ett *unionsmedlemskap* inte är en nödvändighet när det kommer till fred och samarbete. Detta är ett exempel på hur SD framställer den självständiga nationen som en tillräcklig anordning för europeiskt samarbete och i detta fall bevarandet av fred.

Även i andra artiklar från SD-Kuriren beskrivs EU-samarbetets utveckling och förändring negativt. Det EU som Sverige röstade ja till år 1994 beskrivs ofta som väsensskilt från vad det är idag. Dagens centraliserade EU är på väg i en anti-demokratisk riktning då makten *ges bort* till Bryssel vilket Margareta Winberg skriver om i artikeln *Ynka 20 år av Sveriges historia*(140409).

Faktum är att svenska folket aldrig röstat ja till att ge bort makten till Bryssel. Folkomröstningen 1994 gav aldrig politikerna något mandat att låta EU:s lagar stå över de svenska. Nuvarande ordning, som närmast kuppstartat införts i Sverige, har dock medfört att lagar och regler som vår av folket framröstade Riksdag har beslutat om ständigt körs över av EU-kolossen.¹⁰²

Detta stycke utgår från folkomröstningen år 1994, då Winberg menar att det svenska folket inte röstade ja till att låta EU:s lagar stå över den svenska. Förändringen från 1994 till idag präglas av det faktum att EU:s direktiv och förordningar kräver att den svenska lagen helt eller delvis måste anpassas.¹⁰³ Det politiska etablissemanget framställs som skyldiga för EU:s inverkan på de svenska lagarna. Den *nuvarande ordningen*, det vill säga konsekvensen av förändringen, gestaltas som en process som genomförts *kuppstartat*, vilket ger läsaren ett intryck av att EU-lagen införts utan folklig förankring som en typ överraskande samhällomvälvning. Vidare ger Winberg sin beskrivning av EU som en *koloss*, ett stort och otympligt samarbete som kör över det egna folkets framröstade riksdag.

¹⁰² Winberg, Kristina, ”Ynka 20 år av Sveriges mångtusenåriga historia”, *SD-Kuriren*, 2014-04-09

¹⁰³ <http://www.eu-upplysningen.se/Sverige-i-EU/EU-lagar-galler-ramfor-svenska-lagar/Sa-bli-EU-lag-svensk-lag/>, (hämtad 2014-05-22)

Jimmi Åkesson ger en likartad framställning av förändringen i sin egen kolumn i SD-Kuriren *Jimmys brev: EU ut ur Sverige!* (140515)

(...) Mycket har hunnit hända och fastän vi var många som redan då protesterade vet jag inte om vi var beredda på den utveckling som skett. Den union som det svenska folket valde att gå med i 1994 var något helt annat än det överstatliga komplex vi har idag. Gång efter annan har mer makt flyttats över till unionen, bort från de enskilda medlemsstaterna, bort från medborgarna. Omkring hälften av dagens lagändringar bottnar i EU-beslut.¹⁰⁴

Det intertextuella mönstret som står att finna i diskursen om förändring uttrycks genom framställningen om vad EU en gång var och vad EU har kommit att bli. Ett demonstrativt pronomen *Den* används för att artikulera ett specifikt drag med 1994 års EU och det *överstatliga komplex* som det idag har utvecklats till. Ordet komplex ger enligt min mening en bra indikation på hur förändringen enligt Åkesson har påverkat EU: det har övergått till att vara något svåröverskådligt och komplicerat. Genom att betona denna förändring skapar Åkesson här en bild av att EU är mer komplicerat än vad det egentligen borde vara.

Diskursen om förändring ligger i detta utdrag även till grund och anknyts till andra interdiskursiva inslag nämligen diskursen om politisk suveränitet och diskursen om folket. Detta grundar sig i detta fall i att offren för förändringen av EU:s politiska förändring enligt Åkesson är medborgarna och medlemsstaternas suveränitet.

4.1.4 Diskursen om folket

Diskursen om folket kännetecknas av hur SD-Kurirens artiklar målar upp dikotomin mellan folket och eliten i syfte att visa för väljarna att SD:s politik i första hand handlar om att företräda folkets vilja. Den diskursiva användningen av begreppet *folket* fyller en fundamental roll i hur populistisk diskurs tar form i SD-Kurirens artiklar. Diskursen om

¹⁰⁴ Åkesson, Jimmi, "EU ur Sverige!", *SD-Kuriren*, 2014-02-25, <http://sdkuriren.se/eu-ut-ur-sverige/>, [hämtad 2014-05-15]

folket genomsyrar hela genren, det vill säga även andra artiklar av det analyserade materialet, vilket ger en bra insikt i hur viktig folket är för SD att kunna föra sin politik. Folket fyller alltså en primär funktion i debatten om EU-valet. I SD-Kuriren ges en bild av vilket folk SD vill företräda och vilka attribut som dessa tillskrivs.

I valupptakten till EU-valet har SD blivit utsatta för en rad motaktioner såsom mötesstörningar, nedrivna affischer och brevbärare som vägrat dela ut reklam och röstkort ifrån SD. Aktionernas gemensamma utgångspunkt är att de har tagit avstånd från SD:s politiska agenda. Det är utifrån denna kontext som följande krönika av Gabriella Hedarv *Antidemokratiska aktioner – vem vinner och vem förlorar?* (140522) är skriven. Citatet som nedan illustreras ger en bra inblick i hur SD definierar ”det vanliga folket”.

Vanligt folk är intelligenta nog att inse att det är fel och förkastligt att försöka hota, skrämman och tysta vissa människor i ett demokratiskt samhälle. Verklighetens folk kan själva bestämma vad de anser om olika budskap som lockar dem att rösta. Vilket budskap de ska ta del av är inte upp till en hop skrämmande antidemokrater att bestämma. (...) Vi vill hellre se samma demokratiska rättigheter som andra, och samma möjligheter att bedriva valkampanj som andra.¹⁰⁵

Den populistiska termen *verklighetens folk*¹⁰⁶ används för att beskriva de människor som respekterar yttrandefriheten och detta utdrag visar även på SD:s ambition av att framställa sig som ett parti som verkar inom ramarna för den representativa demokratin.

En grundläggande del av att definiera folket här utgår alltså ifrån vad folket *inte* är. Hedarv polariserar och tillskriver ”det vanliga folket” attribut som intelligenta och autonomt beslutsfattande och distanserar SD från de *skrämmande anti-demokraterna*. SD:s antagonister räknas således inte in i ”verklighetens folk” eftersom att de enligt Hedarv inte respekterar andras individers rätt till politiskt självbestämmande,

Antidemokraternas metoder (hota, skrämman, tysta) påvisar att demokratins spelregler inte gäller SD då utdraget antyder att man inte får samma möjlighet att göra anspråk på sina *demokratiska rättigheter*.¹⁰⁷ SD:s antagonister blir här indirekt ”motståndare till demokratin” eftersom man inskränker den demokratiska rätten att framföra politik. SD

¹⁰⁵ Hedarv, Gabriella, ”Antidemokratiska aktioner – vem vinner och vem förlorar?”, *SD-Kuriren*, 2014-05-22

¹⁰⁶ Se vidare Hellström, 2010, s. 77

¹⁰⁷ Hellström, 2010, s. 125

försvargar här, i likhet med Hellströms resonemang, de demokratiska fri- och rättigheterna mer än andra partier.¹⁰⁸

Konstruktionen av dikotomier är ett återkommande inslag i dels hur folket definieras och dels hur man positionerar folket gentemot EU. I nedanstående citat hämtat från Kristina Winberg och Peter Lundgrens artikel *EU tar för makt från Sverige* blir detta tydligt:

Den politiska utvecklingen inom EU kännetecknas av ett växande motstånd mellan folken och den politiska eliten i Bryssel. Samtidigt som Bryssel talar om mer överstatlighet och om Europeisk integration, så vill väljarna inte ha denna europeiska superstat.¹⁰⁹

Utdraget innehåller komponenter av populistisk strategi. Folket ställs mot den politiska eliten i Bryssel, vilket är en kraftig förenkling av det invecklade och komplicerade politiska system som EU utgör. Noterbart är också att *folken* beskrivs i plural vilket är en generalisering vars primära mål är att framställa missnöjet med EU som utbrett över hela unionen.

Ordet *växande* som föregår ordet *motstånd* insinuerar att det europeiska folkets missnöje med den *politiska eliten* är en process som kommer att fortsätta polarisera folket som ”eliten” ska företräda. Genom att påvisa att makten ligger hos EU och inte hos folket framställer SD sig själva som en motkraft till byråkrati och elitism.

Intressant är också att författarna har valt det mer kraftfulla ordet *motstånd* istället för ett mer politiskt adekvat ord som exempelvis ”opposition”. Modaliteten i detta stycke konstrueras av det faktum att textproducenterna även axlar rollen att beskriva vad väljarna vill, vilket måste ses i bakgrund av att populistpartier ser sig som folkets företrädare och det ansvar man tillskriver sig att förmedla dess röst. EU beskrivs här även som en *superstat* (vilket kan kopplas till tidigare framställningar av EU som en *monsterstat*, *EU-koloss*, *EU-komplex*) en aktör vars maktutövande går emot och underordnar

¹⁰⁸ Hellström, 2010, s. 124

¹⁰⁹ Winberg, Kristina & Lundgren, Peter, ”EU tar för mycket makt från Sverige”, *SD-Kuriren*, 2014-02-03

väljarnas vilja att inte bli föremål för Europeisk integration det vill säga att den egna staten ska anpassa sig efter EU:s direktiv

4.1.5 Diskursen om legitimitet

Diskursen om legitimitet använder jag här för att påvisa hur SD genom att ta avstånd från mer extrema element i Europa försöker söka röster från de människor som i grunden är EU-skeptiska men ändå avstår från att rösta på SD på grund av partiets bakgrund.

Sverigedemokraterna kommer under inga omständigheter att samarbeta med extremister, antisemiter eller fascister i EU. Vi kommer däremot jobba stenhårt för svenska intressen.¹¹⁰

Detta citat nämns två gånger i artikeln för att betona avståndstagandet från de mer extrema partier som kommer att väljas in Europaparlamentet. Distanseringen som i detta citat utgörs av *vi*, SD mot *dem*, extremisterna, fascisterna, antisemiterna kan delvis ses som ett sätt att påvisa för väljarna att politisk extrema åsikter inte hör hemma hos SD som är ett parti som nuförtiden verkar inom den representativa demokratins ramar. Citatet måste ses i kontext av den politiska osäkerhet som uppstår i vakuumet av eventuella partigrupperingar i Europaparlamentet. SD har som vi redan sett i avsnitt 2.1.2 tillkännaget vilka man vill samarbeta med men om intresset är ömsesidigt återstår att se.

Citatet kan också begrundas utifrån det faktum att SD:s egen historia som en utomparlamentariskt högerextrem rörelse är något man försöker att uttradera från potentiella väljares minnen. En del av den populistiska anti-etablissemangsstrategin handlar just som Rydgren poängterar om att inte marginalisera sitt eget parti genom att framstå som för extremt och anti-demokratiskt.¹¹¹

Extrema, antisemitiska och fascistiska partier framställs här som något motsatt de svenska intressena vilket det i texten föregående ordet *däremot* indikerar. *Svenska intressen* som SD ska jobba för är enligt författarna i denna artikel representerade av att motverka maktförskjutning till Bryssel, EU:s inflytande på den svenska arbetsmark-

¹¹⁰ Winberg, Kristina & Lundgren, Peter, "EU tar för mycket makt från Sverige", *SD-Kuriren*, 2014-02-03

¹¹¹ Rydgren, 2005, s. 15

naden och den fria rörlighetens konsekvenser i form av organiserat tiggeri.¹¹² Utgångspunkten här är att man *under inga omständigheter* kommer att samarbeta med extrema partier trots att partier av sådan karaktär i regel delar mycket av SD:s politiska ståndpunkter angående EU:s påverkan på den egna nationen.

4.1.6 Diskursen om politisk konvergens

Diskursen om politisk konvergens använder jag för att beteckna den diskurs som utformas när SD-Kuriren framställer sig själva som det enda riktiga EU-kritiska partiet sett i förhållande till de etablerade riksdagspartierna. Språket används för att beskriva sig som ett parti som positionerar sig ifrån de andra svenska partiernas politiska homogenitet och vad man anser är konsensuspolitik angående samarbetet i EU.

I debattartikeln *Rött eller blått i EU spelar ingen roll* som först publicerades på SVT Debatt (140501) skriver Jimmie Åkesson att SD är det enda riktiga EU-kritiska partiet. Kritiken grundar sig i att Åkesson menar att ”Socialdemokraterna gör en stor sak av att de röda partierna har möjlighet att bli största partigrupp i Europaparlamentet”¹¹³ och att det i valet till EU inte finns något vänster-höger konflikt att ta hänsyn till. Att just Socialdemokraterna hamnar i Jimmie Åkessons blickfång bör ses mot bakgrund i rådande sociala politiska strukturer. Hellström menar att SD har försökt att genom åren anamma det traditionella socialdemokratiska ideologiska arvet. Genom att motsätta sig Socialdemokraternas utveckling mot en mer liberal och konvergent (sett till de andra partierna ur det politiska etablissemang) politisk agenda kan SD¹¹⁴ försöka locka över Socialdemokratiska väljare som motsätter sig internationalisering och överstatlighet som EU.

De andra partierna delar enligt Åkesson samma uppfattning om EU: de vill förskjuta mer makt till Bryssel.

Det existerar ingen grundläggande konflikt mellan socialdemokratin och de borgerliga partierna sett till Europapolitiken. Båda blocken vill öka EU:s budget, flytta över

¹¹² Ibid.

¹¹³ Åkesson, Jimmie, ”Rött eller blått spelar ingen roll”, *SD-Kuriren*, 2014-05-02

¹¹⁴ Hellström, 2010, s. 115

mer makt till Bryssel, är för att införa EU-skatter och vill fortsätta utvigningen av EU.¹¹⁵

Detta citat synliggör ett tydligt populistiskt förnekande av den politiska pluralitet som de olika partierna har och bidrar därmed till den diskursiva konstruktionen av sig själva som det enda egentliga förespråkare för svensk politisk suveränitet och motståndet mot EU.¹¹⁶ Den politiska konvergensen i etablissemangets beskrivs vidare med hög affinitet *det existerar ingen grundläggande konflikt och båda blocken vill* vilket ger uttryck för en objektiv modalitet då etablissemangets homogena politik bekräftas som en sanning, vilket får konsekvenser på diskursens validitet och styrka.

Viktigt att poängtera här är att artikeln också är publicerad på SVT Debatt vilket innebär att mottagaren inte heller är den gemene Sverigedemokraten som är textmottagaren, utan artikeln betraktas rimligen av andra politiker och debattörer som ett subjektivt ställningstagande utifrån SD:s politik. Uppsatsens syfte är dock inte att granska hur texter mottas och tolkas, det bör dock nämnas att det finns en risk att texten är skriven och utformad på ett annat sätt eftersom mottagarna med stor sannolikhet invänder sig mot påståendet om att hela det politiska etablissemanget är konvergent.

Detta tar dock inte ifrån det faktum att artikeln är skriven av SD:s partiledare Jimmie Åkesson vilket spelar en stor roll i hur den populistiska diskursen utformar sig. Jimmie Åkessons betydelse och inflytande i partiet har varit och kommer med stor sannolikhet att fortsätta att vara fundamental, så när Åkesson med hög affinitet skriver att SD är det enda riktiga EU-kritiska partiet sätter det stora avtryck i SD:s i det vidare utformandet av anti-etablissemangsdiskursen och även för framtida textproduktion inom SD-Kuriren.

¹¹⁵ Åkesson, Jimmie, "Rött eller blått spelar ingen roll", *SD-Kuriren*, 2014-05-02

¹¹⁶ Rydgren, 2005, s. 15

4.1.7 Diskursen om den fria rörligheten

Den fria rörligheten är en av SD:s viktigaste frågor inför EU-valet. Fokus i diskursen angående den fria rörligheten är bland annat riktat mot tillståndstiderna och kraven för att få vistas i ett EU-land och länder som ”missbrukar” den fria rörligheten.¹¹⁷ *Diskursen om den fria rörligheten* betecknar här av hur SD-Kuriren framställer den fria rörlighetens negativa konsekvenser på det svenska välfärdssamhället.

Richard Jomshof skriver i ledaren *Det är dags att förbjuda det hitresta tiggeriet* (140514) om vad han anser är en konsekvens av EU:s bestämmelser om den fria rörligheten. Ledaren inleds med en presentation av undersökning som opinionsinstitutet Novus har utfört angående ett förbud mot tiggeri. Resultatet, skriver Jomshof, är att en majoritet tycker att ett förbud vore bra. 56 % av de tillfrågade svarade ja på frågan, emedan 87 % av de tillfrågade som var Sverigedemokrater tyckte att tiggeriförbud skulle vara bra. I detta skeende kommer Faicloughs teoretiska begrepp intertextualitet till användning. Intertextualitet används för att beskriva vad referat till andra texter och fakta i den aktuella texten kan säga om den diskursiva och sociala praktiken. Genom att använda information ifrån en annan icke-politisk institution kan vi se hur textförfattaren anpassar informationen till att styrka en politisk ståndpunkt, att minska EU:s inflyttande över det svenska samhället vilket i detta fall ska göras genom att minska invandringen. Statistiken som Jomshof utgår ifrån är baserad på en frågeundersökning utförd på 1000 personer¹¹⁸ men trots det presenteras dessa fakta som en objektiv modalitet genom följande slutsats:

Det visar nämligen att Sverigedemokraterna varit rätt ute hela tiden, när vi sedan riksdagsinträdet, drivit frågan om att förbjuda det hitresta tiggeriet som fullständigt översvämmat det offentliga rummet i allt fler svenska städer under senare år.¹¹⁹

¹¹⁷ Sverigedemokratisk EU-valplattform, Utgåva 2, 2013-11-06

¹¹⁸ <http://www.svt.se/nyheter/sverige/svenskarna-for-tiggeriforbud> [hämtad 2014-05-18]

¹¹⁹ Jomshof, Richard, ”Det är dags att förbjuda det hitresta tiggeriet”, *SD-Kuriren*, 2014-05-14

Undersökningen som refereras till behandlar vidare bara frågan om tiggeri, inte explicit angående de *hitresta tiggarna*, alltså den nationella härkomsten¹²⁰ vilket Jomshof undviker att nämna. Tiggeriet associeras som ett icke-svenskt fenomen vilket konstrueras som en sanning utifrån en undersökning som är mycket statistiskt osäker på grund av dess begränsade omfattning. Vidare används metaforen *fullständigt översvämmat* för att beskriva utbredningen av tiggeriet i svenska städer. De icke-svenska tiggarnas närvaro framställs på ett sätt som för tankarna till en naturkatastrof som endast går att motverka genom att förbjuda det hitresta tiggeriet.

Artikeln ger en bra inblick i hur man språkligt konstruerar bilden av Sverige som en nation där tiggeriet inte har en naturlig plats. Tiggeriet beskrivs som en anomali, rent av ett *fenomen* och ställs i kontrast mot den egna nationen välfärd.

Fenomenet är nämligen inte värdigt Sverige. Vi har under 1900-talet byggt upp ett av världens mest välfungerade välfärdssamhällen, med rena, städade gator och knappt några tiggare alls.¹²¹

Citatet illustrerar en föreställd bild av Sverige som välfärdssamhälle där rena och städade gator utan tiggare beskrivs som idealtypen av hur de svenska städerna såg ut innan de ”hitresta tiggarna” anlände. Med utgångspunkt i den transitiva analysen så ställs, *de hitresta tiggarna*, mot *Sverige*, vars städer och välfärd enligt textförfattarna påverkas av processen som här representeras av den fria rörligheten. Den ansvariga aktören blir alltså EU vars direktiv om den fria rörligheten ligger till grund för hur textförfattaren konstruerar bilden av ett Sverige vars välfärd hotas av EU.

Bakom detta ligger alltså en föreställd bild med välfärdschauvinistiska inslag av hur Sverige borde se ut, vilket beskrivs ur ett historiskt perspektiv som ställs emot en bild av hur det ser ut i verkligheten idag. Detta kan relateras till Rydgrens forskning om Sverigedemokraternas nostalgiska tro på det förflutna i ett försök att skapa en nationell identitet där ett homogent svensk ”folk” och en homogen svensk ”kultur”, det som han kallar för ”myten om det gyllene förflutna” var grunden till ett samhälle utan sociala

¹²⁰ <http://www.svt.se/nyheter/sverige/svenskarna-for-tiggeriforbud> [hämtad 2014-05-18]

¹²¹ Jomshof, Richard, ”Det är dags att förbjuda det hitresta tiggeriet”, *SD-Kuriren*, 2014-05-14

problem och konflikter.¹²² Genom att måla upp EU:s negativa effekter konstrueras en bild av Sverige som något oigenkännligt till hur det var förr. I detta fall konkurrerar den populistiska diskursen som här representeras av välfärdschauvinism med den föreställda nationella gemenskapen vilket framkommer i kontrasten mot *tiggarna*, som inte räknas in i den svenska gemenskapen. Detta påvisar att genren, den politiska och sociala grunden som SD-Kuriren utgår ifrån rymmer både diskursivt utformade populistiska och nationalistiska anspråk när det kommer till diskursen om den fria rörligheten.

Att Sverige är den stora förloraren av den fria rörligheten vilket beskrivs med hög affinitet som ett *påtvingat* politiskt direktiv gör Jomshof tydligt: ”Det är därför *beklagligt*, men också *orimligt*, att Sverige nu ska *tvungas husera* en allt större andel av EU:s tiggarskara”¹²³. *Tiggarskaran* förbinds med uttryck av sorg (*beklagligt*) och att ta hand om tiggarna är enligt textförfattaren något Sverige inte har möjlighet till (*orimligt*).

Tiggarna, och andra hemlösa EU-migranter, tar dessutom resurser från välgöreheten i Sverige som annars varit de mest utsatta bland våra egna medborgare till gagn – människor vars liv inte bara präglas av hemlöshet utan också ofta av olika former av missbruk.¹²⁴

I detta citat blandar textförfattaren in en ny aktör, *andra hemlösa EU-migranter*, utan att närmare klargöra vilka denna grupp utgör. Dock blir denna aktör precis som tiggarna beskylld för att belasta Sveriges *välgörehet*. Ordet välgörehet har här ersatt orden välfärd och välfärdssamhälle, vilket ger läsaren en upplevelse om hur tiggeriet även inkräktar på den privata sfären då tiggarna och migranterna är beroende av den privata svenskens givmildhet. En givmildhet som dessutom inte längre riktar sig mot andra utsatta svenskar tillvaro.

Tiggarna och de andra hemlösa EU-migranterna beskylls för att den egna befolkningen inte längre kan hjälpa de svenskar som är *hemlösa* och *missbrukar*. Detta är ett sätt att konstruera en föreställd gemenskap emellan den svenska befolkningen genom att vädja till andra svenskar att rösta för ett stopp av EU-invandringen. Precis som Benedict Anderson menar, vi kan bara föreställa oss gemenskapen och eftersom SD-Kurirens

¹²² Rydgren, 2005, s. 119

¹²³ Jomshof, Richard, ”Det är dags att förbjuda det hitresta tiggeriet”, *SD-Kuriren*, 2014-05-14

¹²⁴ Jomshof, Richard, ”Det är dags att förbjuda det hitresta tiggeriet”, *SD-Kuriren*, 2014-05-14

textkonsumenter rimligen aldrig kommer att träffa ”den hemlösa svensken”. Följaktligen finns hen enbart i textmottagarens medvetande tack vare språkets konstruktion av icke-svenskarna som utnyttjar välfärden och de svenskar som istället borde få tillgång till välfärden nu inte får det.

De icke-svenska aktörerna målas upp som ett hot mot solidariteten emellan svenskar, vilket angränsar till Hellströms resonemang om SD:s självbild som ”folkhemmets försvarare”. Tanken om svenska folkhemmets vilar på en grund av kristet arv och solidaritet men skiljelinjerna i vilka som inkluderas i folkhemmet är att de ”infödda” är berättigade till välfärden emedan ”de andra” inte är det.¹²⁵

Sett från det teoretiska perspektivet om nationalism som en politisk doktrin ger diskursen här även uttryck för att den svenska nationens uttryckliga och speciella karaktär i form som hotas av den fria rörlighetens konsekvenser.

Vidare försätter Jomshof att underbygga sitt argument om *det hitresta tiggarna* genom att hänvisa till en rad olika nyhetsartiklar där representanter från olika polismyndigheter har uttalat sig om tiggeriet. I dessa hänvisade artiklar kallas tiggeriet för organiserad brottslighet. Kriminella ligger utnyttjar fattiga och utsatta individer genom att tvinga dessa till tiggeri. Bilden som målas upp är att tiggarna inte heller får behålla de pengar som man tjänat ihop, utan att dessa går rakt till de organiserade ligorna. Den intertextuella kopplingen som görs här består av att textförfattaren använder sig av en rad varierade artiklar som beskriver ett problem med organiserat tiggeri. Syftet är att anpassa det efter den Sverigedemokratiska agendan där den fria rörligheten utgör ett hot mot dels den svenska välfärden och dels att den fria rörligheten är kopplad till framväxten av organiserad brottslighet i EU.

Jomshof härleder delvis problematiken till den svenska lagstiftningen som tillåter tiggeri men ser ändå att frågan sträcker sig över en europeisk kontext.

För att förhindra att människor tar sig till Sverige enkom för att tigga och/eller begå brott, krävs att Sverige kräver ändringar vad gäller den fria rörligheten inom EU. Alla EU-länder omfattas i dag av reglerna om fri rörlighet, vilket innebär att EU-

¹²⁵ Hellström, 2010, s. 114

medborgare, utan krav på försörjning, har rätt att resa till och vistas i ett annat medlemsland i tre månader.¹²⁶

Diskursen om den fria rörligheten formas utifrån den Sverigedemokratiska uppfattningen om att de EU-medborgare som kommer till Sverige är här för att tigga och begå brott. I detta citat påstår textförfattaren nu även att tiggeri och kriminalitet har ett samband, vilket illustreras av användningen av bindeorden *och/eller*. Ser man vidare på den grammatiska uppbyggnaden i citatet så får satsen *utan krav på försörjning* en viktig roll i de krav som ställs på EU-medborgares lagliga rätt att befinna sig i Sverige. Ekonomisk självständighet är alltså en förutsättning i SD:s krav på vilka människors som ska tillåtas att komma in i Sverige, vilket visar att diskursen formas utifrån exkluderande villkor.

Slutligen funderar Jomshof över vad den fria rörligheten i hans mening egentligen är till för nämligen utbyte av högkvalificerad arbetskraft och möjligheter för studenter att göra utbyte. Verkligheten är dock någonting helt annat, det organiserade tiggeriet fylls här ut med inslag av kriminalitet som inte tidigare har beskrivits i artikeln. Diskursen om den fria rörlighetens påverkan på Sverige beskrivs i negativa lag som sträcker sig långt bortom *de hitresta tiggarna*. Denna diskursiva utveckling anser jag ger uttryck för en ny diskurs, vilken kommer presenteras i nästa avsnitt.

4.1.8 Diskursen om trygghet

Diskursen om trygghet delar många inslag med *diskursen om den fria rörligheten* men jag anser att det är viktigt att göra en distinktion mellan dessa för att kunna påvisa hur den diskursiva utformningen präglas av hur EU:s direktiv om fri rörlighet även utmålas som ett hot mot den svenska tryggheten.

De positiva sidorna av den fria rörligheten såsom studentutbyten och så kallad ”högkvalificerad arbetskraft” framställs som att de inte väger över de negativa konsekvenserna.

¹²⁶ Jomshof, Richard, ”Det är dags att förbjuda det hitresta tiggeriet”, *SD-Kuriren*, 2014-05-14

Det är dock någonting helt annat när vårt svenska gränsskydd nedmonterats till oigenkännlighet, vilket kommer innebära ett ökat inflöde av tiggare, illegala invandrare, ogrundade asylsökningar, narkotikasmuggling, och inte minst ett stort inflöde av illegala vapen som används av i de kriminellas uppgörelser.¹²⁷

Citatet ovan som är hämtat från Jomshof artikel förmedlar en mycket mörk bild av konsekvenserna av den fria rörligheten. Det *svenska gränsskyddets nedmontering* har inneburit en ny hotbild som utgörs av icke-svensk kriminalitet och organiserad brottslighet från andra EU-länder. *Tiggare, illegala invandrare* och *ogrundade asylsökningar* beskrivs i utdraget i paritet med kriminella element som vapen- och narkotikasmuggling och dess gemensamma nämnare är de alla nu finns i Sverige som en konsekvens av den fria rörligheten.

Att Jomshof väljer att lyfta fram dessa aspekter kan i denna analys härledas till att denna text är en produkt av Sverigedemokraternas partiorgan, en genre som är kopplad till en främlingsfientlig politik. Denna retorik är vanligt förekommande hos RHP-partier menar Rydgren, det vill säga att EU-kritik kombineras med nationalism, främlingsfientlighet och protektionism.¹²⁸ Den diskursiva utformningen som grundar sig i protektionistiska anspråk i *SD-Kuriren* är alltså inget undantag sett i förhållande till en europeisk kontext när det kommer till att beskriva den egna nationens utsatt gentemot överstatligt beslutsfattande.

I artikeln *Bekämpa gränsöverskridande brottslighet* (140325), skriver toppkandidaten Kristina Winberg om avsaknaden av gränskontroller och den fria rörlighetens konsekvenser i form av organiserad brottslighet samt EU:s oförmåga att bekämpa den.

EU har visat sig vara oförmögna att bekämpa den gränsöverskridande brottsligheten där människohandel, narkotika och vapensmuggling utgör kärnan. Det är fullkomligt orimligt att enskilda människor ska råka illa ut och viktiga principer och funktioner i samhället skadas.¹²⁹

¹²⁷ Jomshof, Richard, ”Det är dags att förbjuda det hitresta tiggeriet”, *SD-Kuriren*, 2014-05-14

¹²⁸ Rydgren, 2005, s. 111

¹²⁹ Winberg, Kristina, ”Bekämpa gränsöverskridande brottslighet”, *SD-Kuriren*, 2014-03-25

I detta citat läggs inte fokus på tiggeriet vilket skulle kunna förklaras av att artikeln först publicerades på nyhetsajten europaportalen.se¹³⁰ och textens konsumtion inte enbart riktar sig till medlemmar av SD. Det intertextuella komponenten, sett i förhållande till Jomshofs artikel, består dock i att den fria rörligheten reproduceras som synonymt med kriminalitet. Fokus i detta citat består dock i att företräda de som enligt Winberg de facto drabbas av kriminaliteten, de enskilda människorna. *Viktiga principer och funktioner* i samhället tar dessutom skada i avsaknaden av gränskontroller, vilka dessa funktioner skulle utgöras av ger Winberg ingen vidare förklaring av men samhället tolkar jag i detta fall som det svenska samhället, där kriminalitet innebär en påfrestning på de svenska institutionerna. Avsaknaden av tydliga definitioner som ovan har spekulerats i ser jag som en produkt av populistisk anti-intellektualism som i denna bemärkelse förklarar komplexa problem och knyter det till en specifik fråga, i detta fall den fria rörligheten.

EU kommer inte att klara av att komma tillrätta med olika länders korruption och organiserade brottslighet. Utländska kriminella ligor som härjar snarare splittrar än knyter medlemsländerna närmare varandra. Tull och gränskontroller ska förstärkas och vara en nationell fråga som varje land själva ska bestämma över.¹³¹

EU beskrivs här som en entitet, utan att ta i beaktning över de samarbeten som tillsammans arbetar mot organiserad brottslighet, exempelvis EU-organet Europol som har uppkommit som en konsekvens av den ökade organiserade brottsligheten. Winbergs uppfattning om *de utländska kriminella ligorna* är i detta fall dock motsatt, den organiserade brottsligheten i EU är en källa till polarisering. Istället förespråkar Winberg protektionistiska lösningar på den organiserade brottsligheten. *Tull och gränskontroller* ska få ökade befogenheter och regleras av varje enskild stat. Diskursen om trygghet sammanlänkas här med diskursen om politisk suveränitet. Att överge det europeiska samarbetet för den egna nationens intressen det vill säga att minska organiserad brottslighet i Sverige (och Europa) påvisar hur nationalitetsiska anspråk om makt över de egna gränserna legitimeras genom att framställa den inhemska säkerheten som hotad av exterritoriell organiserad brottslighet. Med andra ord: om Sverige ska bli säkert och med-

¹³⁰ <http://www.europaportalen.se/2014/03/bekampa-gransoverskridande-brottslighet>, publicerad: 2014-03-24.

¹³¹ Winberg, Kristina, "Bekämpa gränsöverskridande brottslighet", *SD-Kuriren*, 2014-03-25

lemsstaterna ska komma närmare varandra måste den politiska suveräniteten stärkas. Här representeras den nationalistiska diskursen av hur den egna nationens intressen och värderingar och hur dessa ställs över andra intressen, i detta fall en gemensam politik om den fria rörligheten. Detta interdiskursiva inslag får ses som ett påbyggande av redan rådande diskurser angående den egna nationens politiska suveränitet då den reproducerar och bygger vidare på tanken om EU som ett hot mot den svenska nationens trygghet och välfärd.

5 Diskussion och avslutning

I detta avsnitt diskuteras resultatet av analysen. Diskurserna kopplas ihop med det teoretiska ramverkets utgångspunkter för att kunna kategorisera och få en bättre överblick av det kluster som de bildar. Slutligen avslutas denna studie med en sammanfattning och egna reflektioner.

5.1.1 Nationalism som föreställd gemenskap

Jens Rydgren menar att den Sverigedemokratiska nationalismen är präglad av etno-pluralism det vill säga föreställningen om nödvändigheten att särskilja olika folkslag för att bevara den unika kulturen.¹³² Den föreställda gemenskapen baserad nationell etnisk homogenitet i får i EU-valrörelsen förhållandevis lite utrymme i den diskursiva utformningen av nationalism. Undantaget finns i *diskursen om den fria rörligheten* utifrån vilken SD-Kurirens artiklar framställer det svenska folket och den svenska välfärdstaten i kontrast mot en icke-svensk anomali, nämligen de ”hitresta tiggarna”. Här konstrueras diskursen av en svensk gemenskap genom att SD-Kurirens artiklar ger liv till berättelsen om vad Sverige en gång har varit till vad det har blivit idag som en påföljd av den fria rörligheten.

Gemenskapen är föreställd utifrån välfärden vilket följaktligen bevisar hur SD-Kuriren även framställer nationen som begränsad utifrån det svenska välståndet. Välfärden är till för svenskarna och inte till ”de hitresta tiggarna” eller andra ”hemlösa EU-migranter”. Föreställningen om en svensk gemenskap formas således utifrån SD-Kurirens uppfattningen om vilka som inkluderas i välfärdssamhället Sverige eller med andra ord så formas den nationella gemenskapen formas efter känslan av solidaritet gentemot andra svenskar.

¹³² Rydgren, 2005, s. 18

För att återkoppla till Anderson resonemang angående tryckkapitalismens och språkets roll i hur folket föreställer sig själva gentemot andra och i detta fall mot EU, måste SD-Kurirens artiklar begrundas utifrån den sociala praktiken. Diskursen om den fria rörligheten är en produkt av den politiska och sociala verklighet så som SD-Kuriren förstår och förmedlar den. Genom att konstruera upp hotet mot den svenska välfärdens resurser mobiliserar man textkonsumenterna, där en majoritet kan antas besitta en avog inställning till tiggeriet och den okvalificerade EU-invandringen, att reproducera rådande sociala strukturer.

5.1.2 Nationalism som politisk doktrin

Analysen har tydliggjort att en stor del av utformningen av nationalistisk diskurs är kopplat till frågan om medlemsstaternas suveräna maktposition. Nationalism handlar enligt Breuilys tes om politik och politik handlar om makt. Makt i sin tur handlar i den moderna världen om kontroll över den egna staten.¹³³ Detta blir påtagligt i det som i analysdelen benämns som *diskursen om politisk suveränitet*, en diskurs som i SD-Kuriren formas av konstruktionen av den svenska nationens avsaknad på politisk självbestämmande. Nationalism måste som Breuilly påpekar analyseras utifrån sin politiska kontext och politikens mål. SD:s politiska mål är att omförhandla det svenska medlemskapet och att verka för EU skrivs ut ur den svenska grundlagen. Utifrån det kan vi härleda analysens resultat. I diskursen om politisk suveränitet konstrueras en bild av EU som genom en intertextuell och återkommande beskrivning av EU som en ”monsterstat”, ”ett hot mot den svenska demokratin”, ”superstat” och ett ”överstatligt komplex” beskrivs som ett väsenskilt centraliserat och odemokratiskt samarbete. SD-Kurirens framställning av EU ger en bra inblick i hur nationalistisk diskurs utformas om vi som Bergström och Boréus utgår ifrån att språket inte bara försöker återge SD:s bild av verkligheten, det är i allra högsta grad med och skapar den.¹³⁴

¹³³ Özkirimli, 2010, s. 84-85

¹³⁴ Bergström & Boréus, 2005, s. 305

Den interdiskursiva komponenten består av att diskursen om politisk suveränitet kombineras med användningen av populistisk retorik där Sverige som medlemsstat och svenskarna polariseras gentemot EU. Makt är som analysen av SD-Kuriren redan har klarlagt synonymt med politisk suveränitet och EU blir således likställt med maktlöshet. Detta resonemang stämmer bra överens med Breuillys tredje punkt i hans definition av nationalism som en politisk doktrin. ”Nationen måste vara så självständig som möjligt. Vilket vanligen förutsätter åtminstone ett uppnående av politisk suveränitet.”¹³⁵

En annan diskurs som har behandlats i analysen som också är kopplad till anspråk på nationell makt är *diskursen om trygghet*. I fokus för denna diskursiva utformning ligger frågan om den bristande säkerheten vid gränskontrollerna, då den nationella säkerheten enligt SD-Kuriren hotas av exterritoriell organiserad brottslighet som påverkar svenskens vardag. Detta anknyter till Breuillys andra punkt i hur han uppfattar nationalism som ett maktmedel. Den nationalistiska trygghetsdiskursen formas utifrån protektionistiska anspråk på kontroll över den egna statens gränser. Som Breuilly själv menar ”nationens egna intressen och värderingar är prioriterade över andra intressen”.¹³⁶ Andra intressen representeras i detta fall av Sveriges medlemskap med EU och de direktiv som således har inflytande på den svenska gränsövervakningen.

I teoriavsnittet problematiserar Breuilly vidare angående nationalismens förhållande till politiken: ”vad är det med den moderna politiken som gör nationalismen så viktig?”¹³⁷ Detta kan delvis besvaras av hur nationalistiska diskurser uttrycker sig i SD-Kuriren. Nationalismens nödvändighet bottenar enligt SD i anspråket på ökad politisk suveränitet gentemot den moderna politikens utveckling som präglas av byråkrati i EU. Detta blir än mer tydligt efter utgången i EU-valet 2014, som innebar en stor framgång för nationalistiska och högerpopulistiska partier runt om i Europa som delar SD:s kritik mot exempelvis överstatlighet och migration inom EU.

¹³⁵ Özkirimli, 2010, s. 84-85

¹³⁶ Breuilly, 2001, citerad i Özkirimli, 2010, s. 84

¹³⁷ Ibid.

5.1.3 Radikal Höger Populism

I analysen av den diskursiva utformningen av populism är det påtagligt att det intertextuella införlivandet av begreppet ”folket” har en central plats genom hela genren. *Diskursen om folket* formas av hur SD målar upp sig själva som företrädare för ”verklighetens folk”. Genom användningen av sanningsmodaliteter beskriver SD också vad som är bäst för folket: det vill säga att minska EU:s makt över den svenska demokratin och återskapa den trygghet som gått förlorad i bristen på självbestämmande.

Diskursen formas ytterligare i likhet med Rydgrens resonemang om hur populisterna appellerar till väljare genom att benämna dem som det ”vanliga folket”.¹³⁸ Detta är intertextuellt återkommande element där SD-Kuriren producerar objektiva sanningar om folkets sunda, intelligenta och rationella förmågor att se EU som ett samarbete som inte gynnar dem. SD-Kuriren framställer återkommande dikotomin mellan folket och EU vilket i enlighet med Rydgrens forskning är ett utfall av hur SD försöker placera sig själva som en motkraft mot EU genom att bevisa att det sunda folket inte finns representerat bland ”eliten” i den byråkratiska och komplexa ”EU-apparaten”.¹³⁹

Den diskursiva utformningen av populism bygger, som analysen av *diskursen om legitimitet* gav prov på, att SD försöker bevisa för väljarna att man har gjort upp med sitt förflutna som utomparlamentarisk högergrupp genom att retoriskt ta avstånd från mer extrema partier. Detta betraktar jag som en konsekvens av att SD försöker nå ut till en så bred massa som möjligt, vilket enligt Rydgren inte är möjligt om partiet verkar alltför anti-demokratiskt och politiskt extremt.¹⁴⁰

Att ta avstånd från extrema partier har det visat sig är inte det enda sättet att göra anspråk på legitimitet. Analysen av *diskursen om politisk konvergens* visade att SD använder sig av anti-etablissemangsstrategin när det kommer till att visa väljarna att man är det ”enda” riktigt EU-kritiska partiet. De andra etablerade partiernas homogenitet och EU-vänliga politik framställs som ett indirekt hot mot den vanlige svenskens rätt att få bestämma över sig själv. Slutligen kommer vi också till *diskursen om förändring* som kännetecknas av att EU utmålas som ett projekt som fortsätter att utvecklas i negativ

¹³⁸ Rydgren, 2005, s. 13

¹³⁹ Rydgren, 2005, s. 12

¹⁴⁰ Rydgren, 2005, s. 15

riktning vilket i SD-Kuriren beskrivs som maktförskjutning. Denna är vidare förbunden med diskursen om folket och diskursen om politisk suveränitet eftersom förändringen av EU enligt SD-Kuriren påverkar folkets position gentemot EU negativt.

5.1.4 Avslutande reflektioner och slutsats

För att knyta ihop säcken av de olika diskursiva utformningarna som i denna studie har belysts så vill jag återkoppla till Faircloughs begrepp *diskursordning*. Diskursordningen är summan av de olika diskurserna som finns inom en social institution och kan betraktas som ett system som både formar och formas av språk, vilket gör att den blir både struktur och praktik.¹⁴¹ Språkbruket i SD-Kuriren är en del av ett system som formas utifrån SD:s egen verklighet, samtidigt formar den sociala praktiken grunden för hur språket formas och används. EU-kritiken som i denna studie har kunnat härledas till en rad olika faktorer som den fria rörligheten, bristen på folklig förankring hos EU-eliten, avsaknaden av politisk suveränitet, det otrygga svenska samhället bildar grunden för hur nationalistisk och populistiska diskurser uttrycker sig.

De olika diskurserna som har analyserats i denna studie kan vidare betraktas som ömsesidigt beroende av varandra. Igenom hela analysen förekommer en hög grad av interdiskursivitet då olika diskurser har analyserats i relation till varandra. Enligt Fairclough innebär en hög grad av interdiskursivitet en indikation på en samhällelig förändringprocess.¹⁴² Att förekomsten av flera diskurser i denna studie skulle innebära en förändring i SD:s politik vill jag dock motsätta mig. Kategoriseringen av diskurser i denna analys är utförd av mig själv för att påvisa hur den diskursiva utformningen tar avstamp i den Sverigedemokratiska inställningen till olika politiska sakfrågor, således formas inte diskurserna av andra diskursordningar vilket enligt Fairclough är grunden till förändring.¹⁴³ Den gemensamma nämnaren är att de formar diskursordningen, den sociala och politiska kontexten som utgör ramen för den Sverigedemokratiska verkligheten. Detta innebär följaktligen att diskursordningen reproducerar diskurserna och de sociala ordningar

¹⁴¹ Winther Jørgensen och Phillips, 2000, s.

¹⁴² Winther Jørgensen & Phillips, 2000. s. 86-87

¹⁴³ Bergström & Boréus, 2005, s. 325

som dessa konstituerar.¹⁴⁴ Detta påverkar även den sociala praktiken eftersom att den diskursiva utvecklingen påverkar hur andra partimedlemmar och andra individer i samhället betraktar SD.

Syftet med denna studie har varit att med Faircloughs kritiska diskursanalys undersöka hur nationalistiska och populistiska diskurser uttrycker sig i SD-Kurirens språkbruk.

Den lingvistiska analysen har visat hur SD-Kuriren använder sig av sanningsmodaliteter genom att beskriva sig själva som folkets företrädare i motstånd mot EU. Metaforer används återkommande för att måla upp en negativ bild av EU:s inflytande på det svenska samhället och vidare framställs EU som en komplex och odemokratisk institution. Genom tillämpningen av det teoretiska ramverket har den sociala praktikens påverkan på diskurserna kunnat. Andersons teori om nationen som en föreställd gemenskap har visat hur SD-Kuriren målar upp en bild av hur SD föreställer gemenskapen som begränsad genom välfärden. Breuilys teori om nationalism som ett politiskt maktspråk har visat att den dominerande delen av den diskursiva utformningen av nationalism uttrycker sig i politiska termer med fokus på politisk suveränitet.

Rydgrens teoretiska ramverk om radikal högerpopulism har visat hur folket fyller en central roll igenom hela genren och hur populism uttrycker sig retoriskt i den diskursiva utformningen.

Så hur uttrycker sig de nationalistiska och populistiska diskurserna? För att återvända till Faircloughs definition av diskurs ”discourse is use of language seen as a form of social practice”.¹⁴⁵ Diskurserna uttrycker sig genom språkbruket och är vidare sett en del av en bestämd social praktik, om man utgår ifrån vad som visat sig vara de dominerande inslagen i SD-Kurirens språkanvändning, nämligen den populistiska användningen av folket och det nationalistiska anspråket på politisk makt. Diskurserna formas ifrån hur SD ser på EU-samarbetet och summan av de olika diskurserna leder oss tillbaka till diskursordningen som är baserad på SD:s idé om det svenska folkets makt över sig själva och således makten i staten. Slutsatsen som kan dras är att nationalistiska och populistiska diskurser främst uttrycker sig genom en föreställd bild av det ”det vanliga och förnuftiga folket”. Den populistiska retoriken som förs i SD-Kuriren utgår igenom hela

¹⁴⁴ Bergström & Boréus, 2005, s. 324

¹⁴⁵ Fairclough, 1995, s. 7

textgenren ifrån folkets position gentemot EU och vad framställer som folkets vilja. Det är också utifrån folket som den nationalistiska diskursen uttrycker sig. Folket är demokratins suveräna subjekt och det är genom detta som ett nationellt och politiskt maktanspråk formar den nationalistiska diskursen.

4. Källförteckning

Primärmaterial

Bieler, Paula & Kronlind, Julia, ”EU – ingen Norgehistoria”, *SD-Kuriren*, 2014-02-24, <https://sdkuriren.se/eu-ingen-norgehistoria/>, [hämtad 2014-04-09]

Hedarv, Gabriella, ”Antidemokratiska aktioner – vem vinner och vem förlorar?”, *SD-Kuriren*, 2014-05-22, <http://sdkuriren.se/antidemokratiska-aktioner-vem-vinner-och-vem-forlorar/>, [hämtad 2014-05-23]

Hedarv, Gabriella, ”Supervalåret är här”, *SD-Kuriren*, 2014-01-02, <http://sdkuriren.se/supervalaret-ar-har/>, [hämtad 2014-04-09]

Jomshof, Richard, ”Det är dags att förbjuda det hitresta tiggeriet”, *SD-Kuriren*, 2014-05-14, <http://sdkuriren.se/det-ar-dags-att-forbjuda-det-hitresta-tiggeriet/>, [hämtad 2014-05-15]

Winberg, Kristina & Lundgren, Peter, ”EU tar för mycket makt från Sverige”, *SD-Kuriren*, 2014-02-03, <http://sdkuriren.se/eu-tar-for-mycket-makt-fran-sverige/>, [hämtad 2014-04-09]

Winberg, Kristina, ”Bekämpa gränsöverskridande brottslighet”, *SD-Kuriren*, 2014-03-25, <https://sdkuriren.se/bekampa-gransoverskridande-brottslighet/>, [hämtad 2014-04-09]

Winberg, Kristina, ”Ynka 20 år av Sveriges mångtusenåriga historia”, *SD-Kuriren*, 2014-04-09, <http://sdkuriren.se/kristina-winberg-ynka-20-ar-av-sveriges-mangtusenariga-historia/>, [hämtad 2014-04-09]

Åkesson, Jimmie, ”Rött eller blått spelar ingen roll”, *SD-Kuriren*, 2014-05-02, <http://sdkuriren.se/rott-eller-blatt-i-eu-spelar-ingen-roll/>, [hämtad 2014-05-15]

Åkesson, Jimmie, ”EU ur Sverige!”, *SD-Kuriren*, 2014-02-25, <http://sdkuriren.se/eu-ur-sverige/>, [hämtad 2014-05-15]

Tryckta källor

- Anderson, Benedict, *Den föreställda gemenskapen: Reflexioner kring nationalismens ursprung och spridning*, Daidalos, Göteborg, 1993
- Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.), *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, 2., [omarb.] uppl., Studentlitteratur, Lund, 2005
- Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.) *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 3., [utök.] uppl. Lund: Studentlitteratur, 2012
- Billig, Michael, *Banal nationalism*, Sage, London, 1995
- Fairclough, Norman, *Discourse and social change*, Cambridge & Oxford: Polity Press, 1992
- Fairclough, Norman, *Critical discourse analysis: the critical study of language*, Longman, London, 1995
- Fryklund, Björn, *Populism och främlingsmisstro – Sverige i Europa*, Integrationsverket, 2006
- Fryklund, Björn & Peterson, Tomas, *Populism och missnöjespartier i Norden. Studier av småborgerlig klassaktivitet* 1981
- Jungar, Ann-Cathrine, *Populismens återkomst: hot eller löfte?* i Ekman, Joakim & Linde, Jonas (red.) *Politik protest, populism: deltagande på nya villkor*, 1. Uppl., Liber, Malmö, 2010
- Lodenius, Anna-Lena, & Wingborg Mats, *Krutdurk Europa: Europa: arbetarrörelsen och högerpopulismen*, Bilda förlag i samarbete med ABF, Stockholm, 2011
- Lodenius, Anna, *Revolt mot eliten: om högerpopulister i Europa*, Utrikespolitiska institutet, Stockholm, 2010
- Hellström, Anders, *Varför vi älskar att hata Sverigedemokraterna* i Det vita fältet II. Samtida forskning om högerextremism, specialnummer av Arkiv. Tidskrift för samhällsanalys, nr 2, 2013
- Hellström, Anders, *Vi är de goda: den offentliga debatten om Sverigedemokraterna och deras politik*, Tankekraft, Hägersten, 2010
- Hutchinson, John & Smith, Anthony D., *Nationalism*, Oxford University Press, Oxford, 1994
- Rydgren, Jens, *Från skattemissnöje till etnisk nationalism: högerpopulism och parlamentarisk högerextremism i Sverige*, Studentlitteratur, Lund, 2005
- Rydgren, Jens i Bakardjieva, Engelbrekt, Antonina, Oxelheim, Lars & Persson, Thomas, *Arbetslöshet, migrationspolitik och nationalism: hot mot EU:s sammanhållning?*, Santéus, Stockholm, 2012

Winther Jorgensen, Marianne & Phillips, Louise, *Diskursanalys som teori och metod*. Lund, Studentlitteratur, 2000

Özkirimli, Umut, *Theories of nationalism: a critical introduction*, 2. Ed, Palgrave Macmillan, Basingstoke, 2010

Østerud, Øyvind, *Vad är nationalism?*, Universitetsforl., Stockholm, 1997

Internetkällor

Bieler, Paula, ”Angående samarbetet i EU”, *SD-Kuriren*, 2014-03-10,

<https://sdkuriren.se/angaende-samarbete-i-eu/>, [hämtad 2014-05-07]

“European elections 2014: EU citizen vote against immigrants, austerity and establishment”, *The Telegraph*, 2014-05-25

<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/eu/10855876/European-elections-2014-EU-citizens-vote-against-immigrants-austerity-and-establishment.htm> [hämtad 2014-05-26]

Jungar, Ann-Cathrine, ”Soini rider på Nordens tredje våg av populism, Svenska Dagbladet”, 2011-04-19, http://www.svd.se/kultur/understrecket/soini-rider-pa-nordens-tredje-vag-av-populism_6099539.svd, [hämtad 2014-05-12]

Sverigedemokraterna 25 år - jubileumsskrift, 2014-02-25,

<https://sdkuriren.se/sverigedemokraterna-25-ar-jubileumsskrift> [hämtad 2014-04-22]

Sverigedemokraternas Principprogram, 2011, http://sverigedemokraterna.se/wp-content/uploads/2013/08/principprogram_A5_web.pdf [hämtad 2014-04-27]

Sverigedemokratisk EU-valplattform, Utgåva 2, 2013-11-06

<http://sverigedemokraterna.se/wp-content/uploads/2014/05/EU-valplattform.pdf>, [hämtad 2014-04-09]

”Svenskarna för tiggeriförbud”, SVT, 2014-03-16,

<http://www.svt.se/nyheter/sverige/svenskarna-for-tiggeriforbud> [hämtad 2014-05-18]

”Så blir EU svensk lag”, EU-upplysningen, senast uppdaterad 2014-02-04, <http://www.eu-upplysningen.se/Sverige-i-EU/EU-lagar-galler-framfor-svenska-lagar/Sa-blir-EU-lag-svensk-lag/>, [hämtad 2014-05-22]

Redaktionen, ”Vill samarbete med Dansk Folkeparti och UKIP”, *SD-Kuriren*, 2014-05-26 <http://sdkuriren.se/vill-samarbeta-med-dansk-folkeparti-och-ukip/> [hämtad 2014-05-27]

Valmyndigheten, <http://www.val.se/val/ep2014/valnatt/E/rike/index.html>, [hämtad 2014-05-26]

Valmyndigheten, <http://www.val.se/val/val2010/slutresultat/R/rike/index.html>, [hämtad 2014-05-03]

”Våra valresultat”, <http://sverigedemokraterna.se/vart-parti/val/>, [hämtad 2014-05-04]

Öjemar Fredrik, Nordenskiöld, Tomas, ”Söker extremt samarbete i EU”, *Dagens Industri*, 2014-03-10, <http://www.di.se/artiklar/2014/3/10/soker-extremt-samarbete-i-eu/>, [hämtad 2014-05-07]